

V SENCI NEBOTIČNIKOV

ODKRIVANJE (SKORAJ) VSEH DRŽAV
ARABSKEGA POLOTOKA

MATIC PASKA

Matic Paska

V SENCI NEBOTIČNIKOV
ODKRIVANJE (SKORAJ) VSEH DRŽAV ARABSKEGA POLOTOKA

© Matic Paska, 2026

Založnik: Pilgo d.o.o., Miklavž na Dr. polju, 2026

Elektronska izdaja

Oblikovanje in prelom: Dejan Paska

Dostopno tudi na:

<https://maticpaska.com/books/V-senci-neboticnikov.pdf>

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 273516547

ISBN 978-961-96998-7-4 (PDF)

V SENCI NEBOTIČNIKOV

ODKRIVANJE (SKORAJ) VSEH DRŽAV
ARABSKEGA POLOTOKA

MATIC PASKA

Ker spet nimam pojma, kako začeti pisanje, sem najprej dolgo časa premišljeval, če bi se vrnil na tisti bolj dnevniški tip zapisa ali enostavno ostal pri obliki, ki me spremlja zadnjih nekaj knjig. Z nečim se moram zamotiti, da imam občutek, da se izdelek kar sam od sebe piše in nekako napreduje. Veliko časa si vzamem tudi za vedno nove inačice naslovov in podnaslovov, ker, zakaj bi knjigi enostavno dal ime "Potovanje po arabskem polotoku", če pa se blogerjem, ki na tak način predstavljajo svetovne destinacije, posmehujem.

Kot v starih časih, sem se tokrat dejansko vrnil na pisanje dnevnika med samim potovanjem. Zdelo se mi je prav, da poskušam najti tisto navdušenje in predpripravo na pisanje knjige; za slednje sem namreč vedel, da se bo zgodilo. In omenjeno navdušenje, ki sem ga z dnevnikom iskal, sem dejansko našel. V nasprotju s prejšnjim potovanjem v Tunizijo in Egipt v začetku leta 2025, ko sem komaj čakal, da se vrnem domov. Sicer tudi v Koreji dnevnika nisem pisal, ampak ker sva bila tam s Kajo, je družba pripomogla k dobri izkušnji, ne samo fotogenična in kulturnošokična destinacija. Lepo si je pritrditi, da sem iz izgubljenega v vesolju prišel nazaj do uživanja v samostojnem odkrivanju sveta.

Ne spomnim se več, kako sem se odločal in odločil za arabski polotok. Če je bilo to enostavno ali težko, res nimam pojma. Glede na končni izbor bi rekel kar, da enostavno. Ker je arabski polotok malo misteriozno ime, ki ne pove zelenega, lahko že na začetku izustim tudi vse države, ki so se znašle na mojem itinerariju. To so, po vrsti, kot sem jih obiskal: Savdska Arabija, Kuvajt, Bahrajn, Združeni arabski emirati in Oman. Na arabskem polotoku sta še Katar, ki sem ga želel obiskati, pa mi je Wizzair malo zmrdal načrte in Jemen, ki je absolutno na listi želja, vendar zahteva več priprav, predvsem zaradi trenutne varnostne in politične situacije in preprosto potrebe po več časa, če gre kaj narobe. Verjamem, da ste geografsko dovolj podkovani, da si znate predstavljati, kje

se omenjena regija in države tudi nahajajo. Ob ponovnem razmisleku bi lahko kot uporabljen geografski pojem izbral še Perzijski oziroma Arabski zaliv.

Naj bo že takoj v začetku jasno, da sem v nekatere izmed naštetih držav šel izključno zaradi dejstva, da lahko rečem, da sem jih obiskal, če sem že bil v soseščini. Nenazadnje je bila to tudi urniku in denarnici prijazna odločitev.

Pripravil sem si okvirni načrt, v katerega sem zavedel nekaj priorit. Prvi planiran vrhunec je bila Savdska Arabija - šele pred nekaj leti se je odprla za množice turistov in je iz tega vidika za mene zelo interesantna. Kuvajt - majhna država v soseščini, ki jo lahko odključam s seznama. Bahrajn - enako kot Kuvajt. Združeni arabski emirati - že od začetka "nujno zlo" tega potovanja oziroma država, za katero sem vedel, da me ne bo navdušila, me je pa mučilo, da je ne bi obiskal, če bi že bil tako blizu. Pa še drugi planiran vrhunec, Oman - mogoče za koga malo kontroverzen obisk te države, ker sem obiskal samo eksklavo.

Vse to bom postopoma razložil in obljubim, da bo izpadlo bolje, kot se bere in kot sem pričakoval tudi sam.

V proračun za tokratni podvig se nisem želel preveč poglobljati, saj sem imel občutek, da bom z aktivnim iskanjem žepu najbolj prijaznih opcij razjezil neke nevidne sile in zaradi tega pristal z višjimi stroški oziroma dnevno porabo, kot bi si želel. Če zadnji stavek morda ni razumljen pravilno; nekako sem do zadnjega želel ignorirati spremljanje stroškov, ker je neznanje sreča, kot pravijo. V angleščini sicer zveni bolje (*Ignorance is bliss*). Podobno sem sam sebi lagal, ko sem se delal, da me ne briga, kako hitro se nalaga vrstica pod zapisom FIFA 07. Vseeno sem pogled moral vreči na tabelo s stroški tik pred odhodom in potem še po prihodu nazaj. In bil sem presenečen. V pozitivno smer!

V pripovedovanje rad vključim tudi dneve in pot, ki se ponavadi ne znajdejo pri sočnih delih zgodb, saj so tretirani kot nujno zlo. Pri meni so to tako imenovani "nulti dnevi". V dnevnik jih namreč označim kot "Dan 0.1", "Dan 0.2" in tako naprej. So in niso del mojega potovanja hkrati. Par vrstic pa le pridobim s tem, da jih vključim in si predpripravim teren za vse, kar sledi. V tokratnem primeru sta ta "nulta dneva" pomenila mojo pot med Koprom in Budimpešto s postankom v Miklavžu. Pet prevozov sem zamejnal v teh dveh dneh in se počasi navajal na mučno dolgotrajne transportne realnosti, ki me čakajo v naslednjih treh tednih. Saj ne, da se zelo pritožujem, itak sem si sam izbral takšno in drugačno posedanje in presedanje iz ritnice na ritnico na vseh možnih sedežih vseh možnih ponudnikov, ampak malo pa se vseeno. Potuješ valda za to, da ti po zaključenem *tripu* ostane že kar za naslednjega, ne? Ali sem v tem razmišljanju slučajno edini?!

Za luknje v žepih so levji delež prispevale že uporabe kartic ob nakupih letalskih kart, kar šest letov se je namreč zvrstilo. Ampak, ker sem letel izključno z "bližnjevzhodnimi Ryanairi", se je znesek presenetljivo hitro nehal bližati nevarnim vodam. Ker se vsakič znova trudim, da bi bil od letov odvisen čim manj, me je nekje globoko pekla vest, da sem se tokrat odločil za neproporcionalno veliko število letov, sploh glede na moje dosedanje izkušnje. Razdalje med mesti, izgubljen, ali raje pridobljen čas ter seveda finance, so bili glavni razlogi za takšno odločitev. Nisem nakrampal dovolj, da bi se kurčil z imeni kot so Etihad, Emirates ali Qatar Airways, ki bojda predstavljajo češnjico na torti, pa tudi Kaje tokrat nisem imel s seboj, da bi me počastila z vstopi v letališke salone. Poleg tega bi se verjetno tudi v primeru, da premorem letenje z omenjenimi paradnimi konji panoge, odločil za totalno nasprotje. Več lahko porabim na hrani. In več ostane za naslednji *trip*!

Iskreno povedano sem sam pri sebi pričakoval, da bodo birokratske ovire neštete. Nekaj jih je bilo, ampak niti približno toliko, kot

sem jih pravzaprav v štartu planiral. Planirati birokratske ovire - zakaj pa ne. Še največ preglavic mi je povzročila viza ob prihodu v Kuvajt oziroma njeno pridobivanje. Ampak več o tem kasneje. Sem se očitno vmes le odločil, da bom šel približno po časovnici.

Vedno bližje, kot je bil ta začetek novembra in s tem moj štart na arabski polotok, vedno bolj se mi je izoblikoval plan, vsaj približen, ki sem ga zaradi omejenega časa moral imeti. Na listi želja je bilo ogromno nekih točk in destinacij, ki sem jih posredno ali neposredno zaznal s socialnih omrežij, knjig in svojih možganov. Ker je dejstvo, da sem si čas omejil sam, sem sam tudi moral sprejeti odločitve, katere destinacije, sprva planirane, bom zalučal skozi okno in si jih, ali pa ne, pustil za kdaj drugič.

V Savdski Arabiji je, recimo, to bila AlUla oziroma njej bližnji kompleks Mada'in Saleh ali Hegra, včasih žigosan tudi kot "savdska Petra". Ne gre za kakšno Petro Majdič ali kaj podobnega, pač pa za podobnost z bolj znano jordansko Petro, eno sedmih novih čudes sveta. Če prav razumem mnoge zapise, sta obe "Petri" ustvarjeni v času Nabatejskega kraljestva in tako povezani bolj kot zgolj z imenom. Smiselno.

Druga takšna destinacija v Savdski Arabiji je bila Medina, ki sem jo uvrstil na seznam želja iz preprostega razloga; in ta je, da v Meko nemuslimani pač nimamo vstopa. Alternativa torej. Nekaj želja sem posredno potešil z obiskom Abhe v regiji Asir, kjer bi se moral prisiliti ostati dlje, ostalega pa že v štartu nisem imel planiranega in, če sem čisto iskren, niti ne poznam drugih destinacij za obisk, z izjemo nekaterih mest in famoznega projekta NEOM, o katerem sploh ne vem, kaj si naj mislim. Obilica člankov in Youtube dokumentarcev na to temo vam lahko približa vizionarstvo ali pa problematiko projekta, odločite se sami.

V preostalih državah, ki sem jih obiskal, je bil urnik zelo na knap, tako da sem odključal praktično vse, kar sem imel planirano. Ponekod sem noter stisnil še dodatke, kljub temu pa je velik kos odpadel zaradi prestavljenega Wizzairovega leta nazaj v Budimpešto, ki me je prikrajšal za skoraj dva cela dneva in planiran kratek obisk Katarja.

Zdaj sem se tudi spomnil, da po internetu krožijo teorije zarote, nekatere verjetno upravičene in resnične, da se Savdsko Arabijo v zadnjem času predstavlja izključno v pozitivni luči, predvsem iz naslova domnevnega plačevanja vplivnežem za izrekanje izključno dobrih in veselih delov v svojih objavah na socialnih omrežjih. Na srečo se me to niti približno ni dotaknilo, kajti sam sem daleč od vplivneža in potujem tja, kjer mi je dovoljeno raziskovati samemu. Začuda je to v Savdski Arabiji bilo mogoče.

Torej, ni vse poslano z rožicami, sploh zadeve, ki jih dejansko nisem smel videti, ampak za popotnika z odprtim umom ne bi smelo biti dileme, zakaj obiskati kak kraj. Sploh pa odločitev ne sme pretehtati na podlagi nekega videa na Youtubu ali Tik Toku. Je Savdska Arabija še vedno rigorozna z nekaterimi, nam Evropejcem nepredstavljaljivimi oblikami socialnega življenja? Da. Konzervativna? Tudi, zelo. Še vedno. Vendar bom razbil par mitov, tudi s pomočjo ljudi iz Savdske Arabije, ki jih tekom tega *tripa* pocukam za rokav. Razumeti je potrebno tudi, da so kot meka islama s pravo Meko tudi daleč od sekularne države. Ampak tega nenazadnje niti ne skrivajo. Ker nekatere države pač same sebi lažejo, da vera nima nič s politiko. Ena taka je v naši soseščini, recimo. Geopolitike se ne bi ravno dotikal, naj si vsak misli svoje. Kdo je na kateri strani v trenutnih konfliktih, in podobno.

Že večkrat sem ponosno omenil, kako žepu prijazno sem prišel skozi, vsaj glede na pričakovanja, zato bom tudi tokrat postregel s podatki o porabi, da se bo dalo primerjati s čimerkoli se pač hoče.

Prvič sem se tudi odločil, da uporabim eSim. Našel sem marsikaterega ponudnika, ki omogoča omenjeno storitev za celotno bližnjevzhodno regijo pod eno streho, zato sem si še toliko bolj želel preizkusiti to novodobno opcijo, ki je do sedaj še nisem. Predelal sem ogromno raznoraznih ponudnikov, nekatere sem spoznal iz videjev na Youtubu, ki jih sponzorirajo, spet druge sem poiskal z enostavnim iskanjem po spletu. Ko se končno odločim za tega, ki mojim specifičnim željam in zahtevam ustreza, ugotovim, da moj telefon ne podpira eSima. Odlično. Izgleda predobro skrbim za telefon, da ga ni bilo potrebno menjati že od eSim revolucije. Wow, verjetno sem malo prevečkrat napisal eSim v zadnjih stavkih. Še parkrat ga bom. Kako naprej? Forumi sem in tja, Google iskanja in čisto preveč porabljenega časa za alternativo, za katero sem bil izjemno skeptičen. Imenuje se 9eSim in deluje s pomočjo fizične Sim kartice, ki jo vstaviš v režo in nato v telefon. Dol si povlečeš aplikacijo, ki, kot jaz razumem, napetjasti vse po spisku, da se zdi, kot da telefon podpira eSim. Ne vem, če sem prav razložil, ampak v vsakem primeru je meni to enostavno noro. Sicer ponudnik oziroma aplikacija, ki si jo za storitev izbral, še vedno trdi, da telefon ne podpira te tehnologije, ampak še ne vedo, kaj jih čaka! V glavnem, zadeva dejansko deluje, stala pa me je tam okrog 15€. Plus strošek paketa, ki ga zakupiš preko ponudnika oziroma aplikacije, v mojem primeru Airalo. Po mojih izračunih sem, kljub dodatnemu strošku, s katerim sem omogočil delovanje eSima na mojem telefonu, prišparal približno 40€. Pa še časa mi ne bo potrebno izgubljati s kupovanji in menjavanji fizičnih kartic ob vsaki menjavi države. Sicer pa se realno da preživeti tudi brez mobilnih podatkov, ampak smo pač razvajeni. V nasprotju s pričakovanji, ni veliko možnosti za priključitev na

brezžični internet, z izjemo Združenih arabskih emiratov (ki jih bom odslej po večini naslavljal kot Emirati, ker se mi ne da vsakič pisati celotnega imena, kratica ZAE pa mi ne diši), kjer pa moraš vedno potrditi, da si človek, ne robot, in tako naprej.

Letos sem se tudi resno lotil Couchsurfinga, kot gostitelj in kot gost. Marsikaj zanimivega izveš na tak način, spoznaš podobno misleče ljudi in prišparaš nekaj pri spanju. Kar prišparaš pri denarju, sicer v veliki večini primerov izgubiš z neprespanostjo, ampak zaenkrat imam res same dobre izkušnje na obeh straneh. Nekaj nočitev sem torej dobil preko te platforme, preostale pa preko bolj ali pa manj znanih portalov ter, občutno preveč za moj hrbet, na avtobusih, letalih in neudobnih sediščih na letališčih. In iz Couchsurfing izkušnje sem pridobil morda, vsaj meni, najboljšo stvar - aplikacijo Polarsteps, ki s pomočjo signala GPS in internetne povezave sledi tvoji poti, sam pa lahko interaktivno poskrbiš, da se sledilci ne dolgočasijo zgolj ob gledanju poti na zemljevidu, kar bi sicer meni bilo dovolj, ampak dodajaš postanke, zapise, fotografije, posnetke in verjetno še kaj. Super stvar, ki jo bom še uporabljal! Od nekdaj sem želel, da bi našel nekaj takega. Pri tridesetih mi je končno uspelo. Wow. Hvala, Theo!

Po mojem sem zdaj uspel vključiti in v besede pretvoriti že vse priprave, ki sem jih opravil pred odhodom, zato se počasi pomikam proti razlogu za pisanje. Samo še iz Kopra v Budimpešto skočim!

Savdska Arabija

ةي دوعسلا ةيبرعلا ةكل ممل

Malo sreče moraš imeti. Pa čeprav so to male zmage v primerjavi z dejanskimi problemi sodobnega sveta. Prvič se mi je nasmehnila že na Flixbusu iz Zagreba v Budimpešto, ko sem bil edini na celotnem avtobusu s praznim sedežem ob sebi. Drugič se mi je nasmehnila še isti dan, zgodaj zjutraj ob prihodu na letališče v Budimpešti, da sem kljub ogromnemu primanjkljaju sedišč in ležalnikov, slednjega našel praznega v pritličnem hodniku med obema terminaloma. *Jackpot!*

Prej na to nisem niti pomislil, vendar sem zdaj prvič letel z budimpeškega letališča. Pobiranje staršev na tem letališču mi je zameglilo percepcijo. Ker je glavna baza madžarskega nizkocepnovnika z roza zaščitnimi barvami, ki ga pogosto uporabljam, je to kar šok. Samo po sebi ni nič posebnega, ampak ima nekaj, kar marsikateremu letališču manjka. In to je razgledna ploščad! Ob petih zjutraj in neprespanega me je sicer zazeblo kot cucka, ampak takšne priložnosti nisem smel zamuditi.

Pred vkrcanjem je Wizzair verjetno zaslužil še nekaj dodatnih stotakov, saj se potniki enostavno z upanjem na uspeh odločijo tihotapiti prevelike prtljažne opcije mimo kovinskih stojal za preverjanje velikosti. Tokrat večina neuspešno. Mene itak vedno gledajo postrani, če je to res edini kos prtljage, ki ga imam. Govora je o dvajsetlitrskem nahrbtniku iz Decathlon, ki je z menoj bil že

povsod. Če se potrudim, gre noter en kup stvari. Preračunal sem si tudi, da bi me dokup prtljage za vsak let, ki jih bo, mimogrede, kar šest, stal nenormalno več, logično, kot dejstvo, da spakiram za par dni in s pralnicami oziroma pralnimi stroji v nastanitvah preprosto operem in pripravim oblačila za nov krog nošenja. Ker sem bil sam, sem se posluževal tudi nošenja istih stvari po več dni, če je to manko neprijetnega vonja omogočal.

Na letu med madžarsko prestolnico in mestom Džida na rdečemorski obali Savdske Arabije mi je bil dodeljen sedež na sredini, torej tako brez okna kot brez dostopa na prehod sredi letala. Izgleda se je sreča v tretje že izrodila. Temu navkljub se mi let ni vlekel ali kravžljajal živcev, pač pa je teh pet ur minilo dobesedno kot bi rekel keks. Saj, ko pogledam nazaj, se je odvrtelo kar nekaj glasbe in podkastov, ampak občutek je pa bil. Okrog mene so bili posedeni tudi možje, stari in mladi, zaviti v, kar se je meni na prvi pogled zdelo, bele kopalne brisače in rjuhe. Teoretično so moje laične ugotovitve in opažanja točna, ampak razlog ni udobje na letu. Tudi ni tako preprosto reči, da so to zgolj rjuhe in brisače, temveč dajo te, takoimenovane Ihram obleke, vsem vernikom enak videz v času romanja. Močan simbolizem, ki se ga muslimani, vsaj ob obisku Meke, izgleda držijo. Glede na to, da je letališče v Džidi tudi glavna točka prihoda v Savdsko Arabijo za romarje v to najsvetejše mesto islama, si mislim, da so bili moji sopotniki na poti prav tja.

Prvič po obisku Sudana sem tudi doživel, da se v zračnem prostoru neke države izrecno poudari dejstvo, da je od točke obvestila naprej alkohol nedostopen za nakup na krovu in, da se konzumacija lahko tretira po savdijskih zakonih. Za nekatere mora biti to boleč padec na realna tla. Imel sem občutek, da je na tem letu teh ljudi primanjkovalo. Bolj kot gromozansko letališče, glavni in prepoznavni terminal, katerega sem sicer spoznal zgolj ob vožnji letala od vzletno-pristajalne steze do manjšega, nizkocenovnega

terminala, je v mene buhnilo petintrideset stopinj in zadušljiva vlažnost ob izstopu iz letala. Kot takrat, ko prehitro vstaneš s stola, pa se ti malo zamegli pred očmi in čakaš, da bo mimo, sem verjetno tam stal kot bedak par sekund, dokler se telo ni kalibriralo na novo realnost in posodobilo nastavitve.

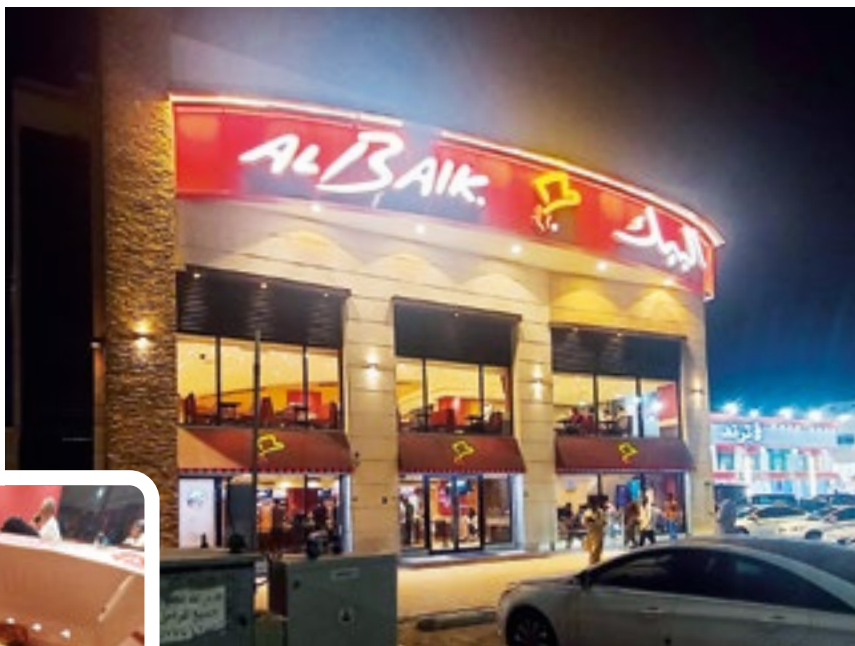
Občutek vstopa v novo, še neobiskano državo je vedno razburljiv in navdušujoč obenem. Pa malo te črviči, če bo res tako, kot mora biti. Nikoli se mi še ni zgodilo, da bi bilo v skladu s pričakovanji. Skoraj vedno je bolje od vnaprej zastavljenih scenarijev, kdaj pa kdaj pa se obrne tudi v drug ekstrem. Pred Savdsko Arabijo, ki ima okrog svoje omembe ogromno stigme, stereotipov in misterije, sem se želel pripraviti res temeljito. Temeljiteje kot ponavadi. Zato sem si že vnaprej uredil e-vizo, da se znebim strahu

pred morebitnimi če-ji ob vkrcavanju, pristanku, imigraciji in ostali birokratski solati. Ker sem imel glavno stvar pri sebi, je bil strah odveč. Ne samo to, e-vizo sem v svoj nabiralnik elektron-

ske pošte dobil reci in piši dve minuti po oddani vlogi in plačilu. Ob zgodbicah, ki sem jih glede pridobivanja savdijske e-vize slišal do takrat, je bilo to nepredstavljivo in skoraj neverjetno. Kar zajeten kupček denarja sicer gre za to, zaenkrat največji znesek, ki sem ga za ta potrdila za vstop kadarkoli plačal. Do sedaj še tudi nisem bil stoprocenten v delovanje 9eSima, ki sem ga prej tako na dolgo in široko predstavljal. Sreča se je obrnila nazaj v mojo korist in zadeva je pričela delovati skoraj takoj.

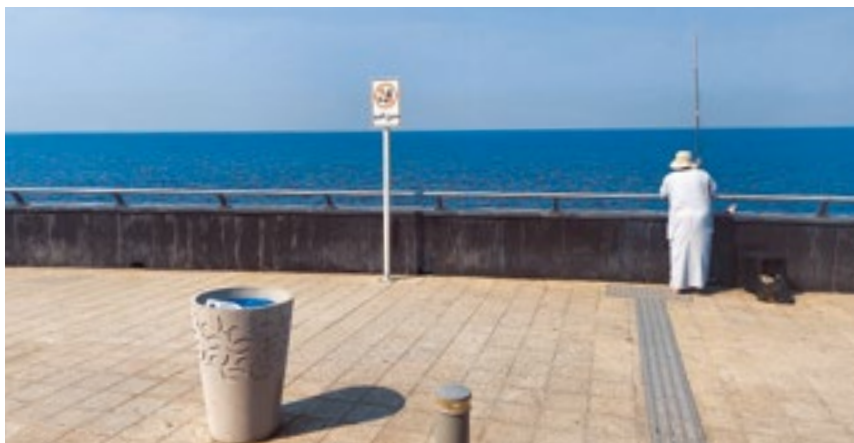
Ker sem planiral biti strikten pri porabi denarja, sem v državi, ki ravno ne slovi kot raj za javni prevoz, vseeno želel izkoristiti vsak premik, ki ni možen peš, z vožnjo na avtobusu. Po podatkih na internetu bojda z letališča v Džidi do mesta vozi avtobus na liniji 14, kar mi je potrdil tudi moj Couchsurfing gostitelj. Iz manjšega nizkocenovnega terminala sem moral nekako priti do glavnega,

med katerima je več kot dvajset kilometrov! Govorimo o istem letališču, mimogrede. Zaradi ure prihoda letala, je v vodo padla že uporaba avtobusa, ki bi naj vozil med omenjenima terminaloma, tako da sem se moral zadovoljiti z vožnjo s taksistom na črno, da nisem že kar prve minute v pekel vrgel svojih kartic, ki najbolj trpijo ob rezervaciji na eni od aplikacij za prevoz. Na glavnem terminalu pa po petinštiridesetih minutah vožnje in skoraj še enkrat toliko iskanja avtobusnega postajališča linije 14 mestnega avtobusa - obupam. Ne najdem. Zaposleni na informacijskih pultih nimajo pojma, o katerem avtobusu je govora, naključni mimoidoči enako. Vsi me usmerjajo proti avtobusom za v Meko, čeprav skeptično zmajujejo z glavo. Avtobusni terminal sem sicer lociral, vendar znakov življenja linije 14 ni bilo. Nekaj dni kasneje sem v mestu sicer s pogledom končno ulovil to izmuzljivo pojavo, ampak takrat je nisem več potreboval. Kaj hočem, krstim Uber,

ki sem ga imel planiranega za skrajne primere, že prvi dan. Ti skrajni primeri se bodo zaradi pomanjkanja zanesljivega javnega prevoza kar množili, vendar skoraj izključno na zahodu Savdske Arabije. Sicer pa sta Uber in njegova lokalna konkurenca Careem tukaj precej dražja od mojih dosedanjih izkušenj z njuno uporabo v Egiptu in Tuniziji. Ostalih konkurentov nisem uporabljal, cene so bržkone enake.

Džida je bilo prvo mesto, ki sem ga obiskal in obenem tudi prvo, v katerem sem nameraval prenočiti preko platforme Couchsurfing. Kot je znano, je v Savdski Arabiji ogromno tujcev, ki so po večini iz lastnih držav sem prišli s trebuhom za kruhom. Med njimi je tudi moj gostitelj s poreklom iz Egipta, arhitekturni inženir. Izjemno zanimiv človek, ki je, kljub zelo omejenemu znanju angleščine, pravi stereotip arabske gostoljubnosti. Nesebično mi je iz prve roke pokazal nočno življenje svoje ekipe prijateljev, začinjeno s čajem, dominami ter dimom šiše in cigaret. Nisem mu zameril niti, ko me je dva dni pred prihodom obvestil, da me bo lahko gostil samo drugo od dveh noči, kajti za planirano prvo bo odsoten. Tako pač je. Na hitro sem rezerviral majhno sobo s kopalnico na

pol poti med letališčem in starim mestnim jedrom Džide, Al Badom, tako da sem bil dobro lociran za nadaljnje raziskovanje. Pa prej omenjena vožnja z Uberjem z letališča je postala žepu prijaznejša, kot bi bila vožnja do turistično najzanimivejših predelov na obali ali v starem mestu. Ker noben obisk Savdske Arabije ni popoln brez obiska regionalnega in počasi že svetovnega *fast*

food hita po imenu Al Baik, ki izvira prav iz Džide, sem hitro zavil tudi pod znak s klobukom odzdravljajočega piščanca. Nepisano pravilo, ko greš na fitnes je, da nisi bil, če se nisi slikal. Če to preslikam na mojo situacijo - ne bi bil v Savdski Arabiji, če ne bi jedel v Al Baiku. In jaz sem lahko to odključal že prvi večer. Vse je šlo kot po maslu. Tudi soparjena sladka koruza, ki sem si jo kot prilogo privoščil poleg pohane kure, prav z maslom. Pozen prihod, razočaranje nad javnim prevozom, vročina in vlažnost. Vse to me je preveč izčrpalo. Po res dolgem času sem pred spanjem nažgal klimo na hlajenje in se s polnim želodcem vlegel k počitku.

Soba je bila v pritličju bloka, vhod v njo iz garaže, ni imela okna in hladilnik se je ponoči ugasnil ter pustil presenečenje v obliki lužice za dobro jutro. Navdušen nad vsem, kar me čaka, se nisem preveč sekiral, kar je zelo netipično zame. Spočil in pokakal sem se, to je bilo najbolj važno. Vsako jutro, prav nobeno ni bilo izjema v teh treh tednih, sem začel v iskanju trgovine, ponavadi vodene s strani južnih Azijcev, za plastenko vode. Ker imam sam sebe za ekološko ozaveščenega, me je količina plastike, ki sem jo že sam porabil, šokirala. Tukaj je levji delež na plastenkah vode. Kot

Evropejcu mi je tudi šokantno, koliko plastike in nasploh smeti je povsod po ulicah in vseh javnih površinah. Seveda v tem delu sveta to pričakujem, vendar govorimo o izjemno bogati državi in mestu, ki je turistično bojda najbolj obiskano. Popolnoma v

nasprotju z domačimi kraji, kar se tiče smetenja. Ampak, ko vidiš, da pravzaprav ne moreš kupiti ničesar, kar ni zavito v plastiko ali pa je vsaj v vrečki, ti stvari postanejo očitne in logične. Tudi prehranjevalne navade Savdijcev niso ravno navdihujoče. Količina čipsov in čokoladic, ki sem jih videval na vsakem koraku, je nora in nepredstavljava, pa še brez embalaže jih ne moreš dobiti. Prej se na to navadiš in se prisiliš, da je to normalnost, v katero si prišel, lažje bo. Glede na to, da o tem še kar razmišljam, pa vseeno mislim, da me misel o tem ne bo zapustila, pa kjerkoli bom že potoval. Nam pa medtem v pijači razpadajo papirnate slamice ...

Zlagal se bom, če rečem, da v Džidi ni nič za videt. Ampak! Od vseh mest, ki jih bom obiskal, se bo na koncu izkazalo, da bo prva postojanka precej pri dnu seznama zaželenosti. Iskreno moram priznati, da sem glede na *hype* okrog mesta pričakoval več, točno pa niti ne vem, kaj. Enostavno me je pustilo v želji po še.

Ne-vem-koliko-kilometrsko promenada ob Rdečem morju, takoimenovani *corniche*, ki bi si ga želelo vsako obalno mesto, je mogoče točka ali raje daljica, na kateri večina ljudi začne odkrivati drugo največje savdijsko mesto. Od proge za Formulo 1, do dolgih območij zabavišč, tukaj so parki, točke za počitek, amfiteatri, pomoli, plaže, kafiči, ki ne strežejo alkohola in tako naprej. Skupna dolžina te urejene obale se verjetno dotika dvajsetih kilometrov in več. Da se tudi videti celotno v enem kosu, bi rekel, saj je na voljo precej izposojevalnic koles. Imel sem idejo, da na tak način tudi sam zagrizem v ogled promenade, ampak so me cene izposoje vrgle na rit. Nisem se torej izognil potenju, ki sem se ga veselil pustiti ob strani s kolesom. Izgubo tekočine pač nadomestim z novo plastenko vode.

Druga točka, ki privlači obiskovalce, morda še bolj kot obalni del, je staro mestno jedro, od leta 2014 na Unescovem seznamu kulturne dediščine. V tem zgodovinskem predelu mesta so največji magnet za poglede obiskovalcev stare hiše, ki boja datirajo več kot petsto let v preteklost. Velika večina Al Balada je sicer trenutno, ali pa je bila vsaj v času mojega obiska, podvržena gradbenim oziroma restavratskim delom. Po desetletjih zanemarjanja je namreč vlada končno ugotovila, da

nafta ni vse in se osredotočila na druge panoge. Turizem torej postaja eden glavnih akterjev in posrednih vplivov je seveda ogromno. Famosna

savdijska Vizija 2030 (Vision 2030) v realnem času postaja stvarnost. Zaenkrat še brez finančnih posledic, vsaj navzven. Kratko iskanje po svetovnem spletu namreč razkrije marsikaj. Ker ob pisanju ne morem izustiti besed v ironičnem tonu med kašljem, bom raje tiho. Čez dan je ta predel kot mesto duhov. Tu pa tam se najde kakšna lena mačka, ki je zaspala na soncu in se pozabila premakniti v senco, sicer pa srečaš redkokoga. Mislil sem, da se zgodba spremeni zvečer, ko se za nekaj stopinj ohladi in sonce ne pripeka več. Mogoče sem bil samo ob nepravem času v Džidi, ampak, če je to gneča, o kateri se na veliko govori, je prostora za napredek še veliko. Tričetrt Al Balada je itak pokritega s polivinilom, preostanek pa se trudi biti spolirana verzija nekoga drugega časa v sodobni preobleki. Ne vem, no, raje sem se potem osredotočil na rob tega zgodovinskega predela, ki je bolj živl, ker ljudje tam pač živijo, delajo, trgujejo in zapravljajo. Je pa predel zelo fotogeničen, česar se počasi zavedajo tudi vedno pogostejši počestni podjetniki, ki postajajo vsiljivi.

Planiral sem tudi že naslednje korake in prvi je bil priti iz Džide v Abho v gorovju Asir. Sistem bi moral delovati veliko bolje že po spletu, ampak nisem in nisem uspel kupiti karte. Kartice in naprave niso bile problem, nihče mi še do danes ni pojasnil, zakaj ni šlo. S tem v mislih sem bil malenkost na trnih, če bom se-dež na avtobusu še uspel dobiti.

Približno na tri ure se na tej liniji pretakajo avtobusi, nisem pa poznal navad ljudi, ki se vozijo z avtobusi, ki vozijo med večjimi mesti po državi. Zdaj je tudi že bilo jasno, da z javnim prevozom nisem najbolj zadovoljen. Tudi preostale linije v Džidi so vredne svojega denarja, bi se reklo, kajti sistem, ki ga ne bi tako poimenoval, je izjemno luknjast. Prvič, splet prenese vse, tudi podatke, ki bi morali biti ažurni glede nakupa kart. Temu ni tako. Drugič, avtobusna postajališča so vedno manj, nekje celo nič, označena, dlje od centra mesta se nahajaš. Še lahko naštevam, ampak dejstvo je, da na avtobusu ne moreš kupiti karte. Ne z gotovino in ne s karticami. Imeti moraš avtobusno karto, lahko jo primerjamo z ljubljansko urbano, ki bi jo po uradnih informacijah lahko kupil na za to namenjenih kioskih in avtomatih. Pa mislite, da ti kioski obstajajo? Ni jih niti na glavnih transportnih točkah v mestu, kaj šele drugod! Pa še kar me ni izučilo, da tudi uradne informacije niso pravilne. Naredil sem se pač Francoza in na koncu prisilil voznika, da je sprejel moje kovance ter plačal s svojo kartico. To sem počel vedno, brez izjeme, s tem da so bili na drugi strani večsaih vozniki, drugič sopotniki, enkrat celo inšpektor. Na srečo je glavno avtobusno postajališče, ki je na robu starega mesta postavljeno v preozke ulice, vseeno na malenkost višjem nivoju. To pa zgolj pomeni, da je namesto obljubljenih avtomatov na voljo nekaj uslužbencev avtobusnega podjetja, blagajnikov, ki med 5. uro zjutraj in 10. uro zvečer sedijo in se dolgočasijo na pisarniškem stolu sredi pločnika pod milim nebom. Ne znam niti opisati, kako to izgleda. Da se vrnem na avtobus med Džido in Abho. Stara avtobusna postaja je, seveda, že na tričetrt porušena, ko prispem do nje. Kaj zdaj? Ugotovim, da je nova avtobusna postaja podaljšek nove železniške postaje na robu mesta. Parkrat zakolnem, ker me itak noben ne razume, potem pa se sreča spet obrne v mojo korist, saj za ceno ekonomskega razreda dobim VIP razred na nočnem avtobusu. "Nobenega problema, gospod, vse imate." Pa ne samo to. Ko končno pride čas za odhod, se na avtobus spravi samo šest potnikov, z mano vred. Luksuz. In moji strahovi o nezmožnosti

nakupa karte v zadnjem trenutku zaradi nedelujočega spletnega nakupa so padli v vodo. Nauk? Izgleda, da se vedno vse uredi.

Džida me je pustila malo ravnodušnega, kot sem sprva že omenil, ampak to ne pomeni, da obiska ne priporočam. Prav nasprotno! Sploh, če se planira obiskati še preostala mesta, kot sem jih jaz, za primerjavo. Veliko sem pešačil, tudi sredi dneva v največji vročini, veliko sem obiskoval McDonalds, čeprav niti enkrat na celotnem potepanju nisem jedel tam! Črnega čaja sem se pa nacejal vsepovprek. Malo kot izgovor za brezplačen internet, malo za stranišče. In malo zaradi čaja. Kot sem ugotovil že zelo zgodaj, je Savdska Arabija tudi meka za ameriški način življenja. Če ne uspejo uvoziti demokracije, pa uvažajo debelost na kredit. Količina okrepčevalnic s hitro prehrano je skoraj dosegla količino plastičnih odpadkov. In kakšna "raznovrstnost" ponudbe, neverjetno. Za polovico njih sem prvič slišal. Nekaj jih bom tudi dal v sebe. Zaenkrat sem se opogumil samo za Al Baik, ki sicer ni ameriški, je pa v istem košu. Pa izjemne turške restavracije v predelu Al Andalus ne smem pozabiti. Še zdaj sanjam o tej hrani. Ta del mesta me je precej spomnil na sudanski Kartum, o usodi katerega z lepimi spomini tudi redno razmišljam.

Zdaj vem, da je planirati obisk gorovja Asir prava izbira. Če bi še enkrat moral tja, bi vsekakor dodelil dodatnih nekaj dni tej istoimenski regiji, ki s svojo podobo definitivno ni tipična savdij-ska, vsaj v naših predstavah. Goli hribi in gore vsepovprek, vijugaste ceste, prelazi, hudourniške struge, kontrolne točke, veliki kamioni in pavijani. Ker se vnaprej nisem pozanimal o bogatem živalskem svetu regije, sem šokirano buljil skozi okno avtobusa, ko smo na enem izmed mnogih prelazov upočasnili in srečali družino pavijanov z majhnimi pavijančki. Rdeče zadnjice so takoj potrdile, za katero opico gre, moral sem samo še poguglati specifikke. Grivasti pavijan je to, pravi splet. Fotografije nimam niti ene, ker so umazana šipa, meglena zunanost, moja nepripravljenost

in premikanje avtobusa skupaj dovolj za neuspeh. Čeprav mislim, da sem neko izjemno motno šklocnil in poslal Kaji na Instagram, samo to je že davno v črni luknji spleta. Verjetno s kakšnim pripisom o malih pavijančkih in njihovih rdečih ritkah.

Že vožnja med Džido in Abho me je navdušila. Mesto potem malenkost manj, ker so bila pričakovanja zdaj že toliko višja. Ampak Abha ima svoj šarm. Je veliko prijaznejša telesu, tukaj mislim predvsem na temperaturo in vlažnost, ki sta na skoraj 2.300 metrih nadmorske višine občutno nižji. Že samo zaradi tega je vredno nekaj dni preživeti tukaj. Zelo razgibana je celotna postavitve mesta, grički, parki, suhe in malo manj suhe struge, ... Glavna turistična atrakcija je tako imenovana Ulica umetnikov (Art Street), ki pa je, upam, videla že boljše čase. Je pa, poleg Al Balada v Džidi in številnih biznis četrti v Riadu, Abha v celoti najčistejše savdijsko mesto, ki sem ga obiskal. Kot večina savdijskih mest, je tudi Abha neprijazna pešcem, neobstoječ javni prevoz pa me je spet prisilil k uporabi Uberja. Vsaj cene so občutno nižje, da temperatura in vlažnost v tem pogledu ne ostaneta osamljeni. Ker sem se z obiskom Abhe zelo približal tudi meji z Jemnom, ki še vedno ostaja visoko na seznamu želja, so se začele kazati tudi podobnosti med obema kulturama. Zavestno sem iskal jemenske restavracije in ob uspehu tudi nisem bil razočaran. Poleg zadnjic pavijanov mi je ostala najbolj v spominu hrana. Ne vem, če ima smisel naštevati imena jedi, polovico si jih itak nisem niti zapomnil. Vse kar morate vedeti je, da je bilo vrhunsko. In poceni. Mi že kruli, pa samo pišem o tem, kaj šele, če pogledam galerijo, polno lepo osvetljenih in sočnih jedi. Ceniti moram še tako kratek obisk Abhe, čeprav bi želel videti tudi arabskega leoparda, ki je doma okrog mesta, pa mogoče iti na kakšno odkrivanje pisanih gorskih vasic ali pa preprosto stopiti na najvišji vrh države, Jabal Sawdo. Mogoče kdaj drugič. S tržnicami zaenkrat nisem imel sreče, tudi ta v Abhi je že videla boljše čase. Obiskana regija mi je sigurno dala misliti o povratku, ki si ga ob obisku večine preostalih delov nisem želel. Zaključki pred odhodom iz Abhe? Odlična jemenska hrana, pokrajina, vredna naših pogledov, super ozračje in pavijanske ritke.

Na avtobusni postaji, malenkost iz mesta, sem čakal na prevoz do naslednje postaje še bližje jemenski meji, mesta Jizan, včasih

tudi Jazan, v istoimenski regiji. Slovensko Ministrstvo za zunanje zadeve sicer odsvetuje vsa potovanja v istoimensko provinco in, če smo že pri tem, tudi v regijo Asir, kjer leži Abha. Da se ne ponavljam v vsaki knjigi – lepo je, da preventivno vzbujajo skrb, vendar do kasnejšega odhoda z letališča v Jizanu nisem zasledil niti trohice konflikta z druge strani meje. Zdi se mi torej, da je tukaj skrb odveč. Seveda pa bi bili ob morebitni eskalaciji vsi pametni.

Avtobus je zamujal že v štartu, ampak naivno sem mislil, da je začetna postaja tukaj, kjer čakam jaz. Ne. Smo le postanek na liniji Riad - Jizan. Glede na razdaljo, je bila dobra ura zamude še sprejemljiva, sploh zato, ker sem v čakalnici spoznal in kasneje pohengal s pakistanskim režiserjem in igralcem, ki je, sodeč po njegovem Instagramu, zelo priljubljen, mojih let in z željo temeljito obiskati vse turistične destinacije znotraj največje države na

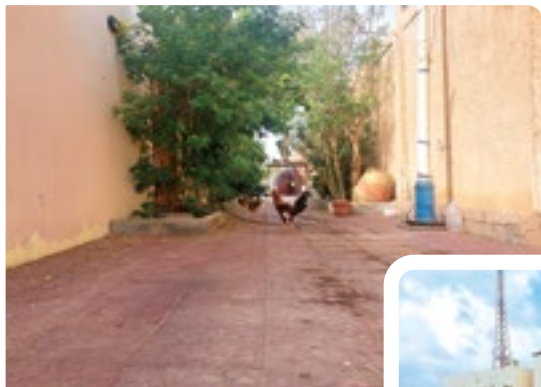
arabskem polotoku. Obiskal je Meko, kar mu kot muslimanu ni predstavljalo težav, pa prej omenjeno "savdijsko Petro", Medino in verjetno še kaj. Še tedne po končanem potovanju objavlja na Instagramu, pravi vplivnež. Se me je pa spomnil iz Couchsurfinga, ki omogoča tudi zgolj *hangout* opcijo. Oblečen sem imel namreč isti zeleni Puma pulover, kot na profilni sliki aplikacije. Kako naključno. In malo srhljivo. Vsaj dobro izhodišče za prebijanje ledu.

Pomikal sem se torej še bolj proti jugu. Jizan postaja vedno bolj pomembno пристanišče in nasploh, z dobro geografsko lego, igra pomembnejšo vlogo, kot kaže število prebivalcev. Dobil sem tudi občutek, da sta južni in severni del mesta precej drugačna eden od drugega, kot bi bili dve mesti v enem. V Jizanu sem bival tudi v enem izmed le dveh hotelov na mojem potovanju, drugi je bil v Kuvajtu, kajti nisem želel tvegati pri oddaji vloge za vizo, pa dejansko je bil hotel druga najcenejša opcija. Cene so tukaj zaradi

primanjkljaja nastanitev precej zasoljene proti preostalim obiskanim krajem. Zadel sem sicer z izbiro, dobil tudi brezplačno nadgradnjo v večjo sobo, lokacija je bila zelo dobra, pa še za relativno nizko ceno sem uspel oprati cel nahrbtnik oblačil. Priti v Jizan je bila sicer želja zaradi izhodišča na otoke Farasan, ki so dostopni izključno iz tega pristaniškega mesta le dvakrat na dan. Še prej sem malo potipal po okolici hotela, zavil v pisarno upravljalca

trajektov, ki vozijo do Farasana in si zagotovil brezplačno vozovnico, ki priprada vsem, tudi tistim z vozili. Za nekaj minut sem ujel večerno zaprtje, da sem lahko zgodaj zjutraj, skozi nekaj kontrolnih točk, le prišel do trajekta.

Pričakoval sem redke potnike podobne meni, to pomeni brez svojega avta, saj so otoki znani po tem, da domačini in domači turisti s svojimi avti zarežejo v pesek in se lotijo piknikov na manj obljudenih odprtih površinah in plažah. Kljub temu nas je pešcev bilo precej. Uro in pol pluje trajekt med Jizanom in pristaniščem na Farasanu. To je potem še okrog deset kilometrov od samega

mesta. Zadnje leto je vodstvo otoka poskrbelo za avtobusno linijo, ki po enakem principu kot tisti v Džidi, povezuje pristanišče z mestom. Sistem je, kakršen je, za moje potrebe deluje. Ampak tukaj lahko brez težav vsaj plačaš z gotovino, ker inšpektorjev itak ni, domačin za volanom pa tem par potnikom na dan pač ugoti in polni svoje žepe. Zakaj pa ne. Sonce pripeka cel dan, sence ni. Le nekaj lokalov je odprtih, zato se najprej okrepčam s čajem, potem pa odrinem proti najbližji plaži, rečimo ji kar mestna. Zanimivo je, da je na majhnih otokih, kot je Farasan, glavno mesto v notranjosti. Ali je to zaradi vremenskih vplivov, ne vem, je pa čudno. To pomeni, da, če pešačiš, kot jaz, potrebuješ skoraj uro do obale, ki pa sem jo s provizorično ruto okrog glave dosegel brez težav. Infrastruktura je, ljudi ni. Javna stranišča so odklenjena in presenetljivo čista, zato eno rundo oddelam. Preden se lotim fotografiranja ribiške postojanke s presežkom fotogeničnosti, namočim še spodnji okončini v Rdeče morje in si vzamem nekaj časa, da predahnem. Ker sem si zamislil dnevni izlet na Farasan, sem imel zgolj sredino dneva za raziskovanje, da ulovim popoldanski trajekt nazaj. Zato sem si vzel čas, pa še hiteti nisem želel, ker me je itak sonce žgalo z vseh strani. Prvič v življenju sem v živo videl obrat za razsoljevanje ali kakorkoli bi se temu že reklo. Glasno za popizdit, tudi z nekaj kilometri distance. Predstavljam si tudi, da imajo tovorni trajekt, ker ni variante, da je toliko tovornjakov aktivnih izključno na otokih. Nisem preverjal, ne vem. Kot da sem nekje v južni Evropi, sem sredi dneva iskal okrepčevalnice za moj kruljajoč želodec. Iz meni neznanega razloga, ki je verjetno pripeka, imajo svojo verzijo *sieste*. Kot Krištof Kolumb sem se počutil, ko sem odkril eno odprto. Krištof Kolumb minus njegova negativna in rasistična nagnjenja, se razume. S polomljeno angleščino je vedno najbolje naročiti riž in piščanca, kar je v tem delu sveta vse prej kot pusta in brezvezna jed. V Savdski Arabiji je to recimo kabsa, ista jed v sosednjih državah je znana tudi kot machboos. Vedno zmagovalno naročilo, brez izjeme! Zakaj bi se držal nazaj. Pojedel sem celo porcijo na gromozanskem srebrnem

pladnju, pol kure, pa verjetno kilogram riža. Pa še malo zelenjave za povrh. Brez trohice obžalovanja je bilo tokrat in vsakič do konca potovanja, ko sem naročil kaj podobnega. Da sem počakal na avtobus nazaj do пристanišča, je bilo potrebno zabiti še malo časa. Ob pomanjkanju lokalov s čajem sem se opogumil za eno od milijontih kavarn in podobnih zadev, ki jih Savdska Arabija premore. Zdi se, da si ga drkajo na to kavo na vse mogoče načine. *Fuck it*, en americano me ne bo ubil. Ob koncu treh tednov jih je bilo kar nekaj, kar je za mene predoziranje, glede na to, da sem v življenju do takrat skupaj spil enih pet kav. Vsaj brezplačni internet, vtičnico in klimatiziran prostor sem dobil skupaj s kavo, da se nisem popolnoma prodal. Tik pred odhodom, ki se zaradi njega skoraj ni zgodil, me je razpizdil še avtobusni voznik, ki je bil, mimogrede, isti kot prej. Videl me je, kako dvajset minut pred odhodom avtobusa čakam pred njim, ampak je še malo cumal. Ko je prišel čas za odhod, je vehementno odpeljal s postaje in me prisilil v tek, ki po vročini ni bil potreben. Malo sem mu jih napel, se je pa, mogoče prav zaradi tega, vmes še ustavil in petnajst minut čakal na kosilo za zraven, ki ga je izgleda naročil. Vse po lastni volji. Naj

spomnim, da je to javni prevoz. Ampak dobro, sprejel je gotovino za plačilo prevoza, pa še ujel sem trajekt. Za las. Naj omenim še, da je nekajminutno pršenje na Farasanu bil moj prvi, do obiska Kuvajta pa tudi edini stik z dežjem na potovanju nasploh. Teh nekaj kapelj je pa verjetno tudi veliko več, kot marsikdo doživi v tem delu sveta.

Dober je, ta Farasan. Žal mi je, da tukaj nisem prebil kakšne noči, bi bilo zanimivo. Mislim pa, da je avto za kaj več kot dnevni izlet iz Jizana kar potreben, saj v samem mestu Farasan ni toliko zanimivega. Kljub vročini in zaradi tega občutku, da sonce ostane zunaj dlje, je to napačna ugotovitev. Namreč, kar se tiče časa in geografske lokacije, se tudi tukaj "pozimi" prej stemni, kar tudi pomeni, da časa za raziskovanje hitro zmanjka. Sicer je mrak prijaznejši za dihanje in sprehajanje, ampak po aktivnih dnevih sem vedno komaj čakal, da se zleknem v posteljo. V primeru Jizana mi je še pa itak ostal en cel dan, ker me je šele preko polnoči čakal let v Riad.

Občutek za čas sem že zdavnaj izgubil. Zbujal sem se, ko se je telo naspalo, dneve v tednu sem pomešal in zgolj ob petkih sem točno vedel, za kateri dan gre, ob mnogih zaprtjih na njihovo nedeljo. Po Jizanu sem lutal cel dan, odvijal skrbno pripravljene sendviče s toastom, arašidovim maslom in rezinami jabolk ter jih v senci mazal kot za stavo. Po približno tednu dni bivanja po za-

hodu Savdske Arabije sem prišel tudi že do nekaterih spoznanj. Na primer, ženske so se mi zdele veliko bolj odprte za pogovor, kot moški, z izjemnim znanjem angleščine, kljub preprekam, ki jih v lastni državi premagujejo. Tukaj mislim predvsem na stigmato pogovarjanja z moškimi, s katerimi niso v sorodu in nošenjem hidžaba. Težko je sicer ostati v normalnem pogovoru z osebo, katere le oči in dlani vidiš, ampak gre. Drug primer je vreme. Ne znam si predstavljati, da bi ta del sveta obiskal poleti, če je že sedaj temperatura narasla do petintrideset stopinj celzija. Me je pa ubijala vlažnost, ki je nisem pričakoval. Varnost je prav tako ena velika plus točka Savdske Arabije in kasneje celotnega obiskanega dela arabskega polotoka, sploh za moškega iz tujine, samostojnega popotnika. Glede na to, kako mi dojemamo Bližnji vzhod, je to kar presenetljivo. In pa še en pokazatelj, kako različni so lahko pojmi na terenu. Bližnji vzhod je ogromen del sveta in že nekaj kilometrov lahko spremeni sliko navzven. Kot to počnejo mediji. Metati vse v isti koš je torej očitno napačna strategija.

Kar malo sem se dolgočasil med čakanjem, da dan mine. Zvečer sem se odločil pešačiti od obalne promenade do letališča, to je nekje šest kilometrov in pol z vsemi ovinki. Nekaj sosesk sem obdelal in dobil boljši vpogled v mesto, ki že tako ni preveč obiskano, kot marsikdo. Spet so ulice polne prodajalcev in lokalov emigrantov iz, skoraj izključno, južne Azije. Nešteti brivci, lokali z indijsko in pakistansko hrano, prodajalci sanitarne opreme, gasilnih aparatov, športne opreme in tako naprej. Ni da ni. Preveliki in preštevilčni super mega nakupovalni centri niti niso potrebni. Ob prihodu na območje letališča sem se čudil neki ograji, po moji oceni visoki kakšnih trideset metrov, narejeni iz visokih stebrov in nekih kablov. Izkazalo se je, da je to zaščita pred droni, ki jih jemenski uporniki precejkrat spustijo nad pomembno infrastrukturo na tej strani meje. Kot ponavadi, sem tudi tokrat blizu nekega konflikta. Ne morem si pomagat. Letališče samo je po velikosti tam-tam s tržaškim, tako da je zabijanje časa kar velik zalogaj. Ves tisti beli toast mi je seveda tudi preprečil normalno delovanje črevesja, tako da sem bil še nekaj časa malenkost težji kot ponavadi. Zavestno sem rezerviral let sredi noči, tako da sem pridobil eno nočitev. To je pomenilo tudi velik primanjkljaj spanca, ki ga nisem uspel nadoknaditi ne na letalu in ne na letališču v Riadu po pristanku. Nočni let je super, ampak če gre za dobro uro dolgega, je zgodba malo drugačna. Po celodnevem potakanju gor in dol po Jizanu, sem do odprtja podzemne železnice, nove pridobitve Riada, enako počel tudi na letališču. Klima tukaj, klima tam, močne luči, odmevajoča avla, glasni potniki, čudni glasovi, otroško dretje, ... Ko sem zaspan, me moti vse. Ker sem naokrog hodil samo z majhnim nahrbtnikom, se tudi nasloniti nisem imel kam. Saj bi se razburjal, pa sem vse to vkalkuliral v prostovoljno odločitev samemu sebi v škodo. Tudi plan obiskati Riad za zgolj en cel dan je dodal k temu, saj sem po nekaj minutah spanja cel ljubi dan raziskoval še savdijsko prestolnico, da ja ne bi izpustil česa pomembnega. Strah je bil odveč.

Zagrizel sem torej v Riad, uporabil učinkovit in popolnoma avtomatiziran metro in najprej obiskal poslovno četrt KAFD (King Abdullah Financial District). Labirint visokih stavb, notranjih in zunanjih hodnikov, trgov, ulic, uličic, parkirnih garaž in postaj različnih vrst javnega prevoza. Kasneje sem ob obisku stare trdnjave, iz katere se je rodil današnji megalomanski Riad, palače Al Masmak, spoznal, kako je mesto napredovalo. Marsikje sem slišal, da želi Riad tekmovati z Dubajem. Na katerih področjih, nisem čisto prepričan, bi pa na prvo žogo tukaj izpostavil, da se z visokimi zgradbami, nenehno gradnjo in napredkom ter bogastvom, ki vse to hrani, vsaj navzven vidi, da mislijo resno. Ni to več mesto, ki bi bilo samo sebi namen in se širi zgolj zato, ker je prestolnica, ampak so nove četrti premišljene, javni prevoz na vedno višjem nivoju. So pa ravno takšna mesta meni tuja in manj zanimiva, zato sem želel ubežati sencam nebotičnikov v predele Olaya in najti predele, ki so malo bolj umazani in sodobnemu

imidžu Riada ne pritičejo. Ribja tržnica v mestu sredi puščave, štiristo kilometrov od najbližjega morja, je, recimo, ena takšna točka, ki je nisem smel izpustiti. Sama po sebi nič posebnega, ampak vsi branjevci in njihovi močni karakterji te pač potegnejo v njihov svet. Izpustiti kakršnokoli tržnico kjerkoli na svetu, bi bil pač prevelik greh, ki si ga ne bi odpustil. Tukaj se namreč dogajajo najbolj sočne, barvite, fotogenične, smrdljive in dišeče reči, ki jih nakupovalni centri in čisti predeli mest ne premorejo. Ker se mi je časovno ravno poklopilo, sem obiskal znamenito restavracijo, ali raje okrepevalnico, Al Afrah, v času *bruncha*. Konfuzni sistem naročanja, sedežnega reda, postrežbe in vsega vmes. Zdi se mi, da ni nikakršnega standarda glede omenjenih stvari, dobesedno v vsakem lokalu imajo svoja pravila in navade. Izpasti izkušeno in nonšalantno torej ne pride v poštev. In kaj naj rečem, seveda je bilo dobro.

Prej sem se razpisal o enostavnejši komunikaciji z ženskami kljub vsem oviram. Nisem pa, do prihoda v Riad, opazil nobenih ločenih prostorov za ženske v restavracijah ali na ostalih področjih. Morda sem ob prvem stiku v Riadu postal na to bolj pozoren, ampak vse od tod naprej bom v vsakem naslednjem mestu, če izvzamem Abu Dabi in Dubaj, pogosto videval ločene prostore v restavracijah, večkrat tudi ločene vhode. Seveda so povsod tako imenovani družinski

sektorji, vendar prav ločitve na moške in ženske do sedaj še nisem zaznal. Nekaj takšnega sem do sedaj videl zgolj v Kairu na metroju, kjer je sredina vsake vlakovne kompozicije namenjena izključno ženskam.

Tudi v drugem primeru bivanja s pomočjo platforme Couchsurfing se mi je zgodilo, da je bil gostitelj tujec. V nasprotju z Džido, kjer me je gostil Egipčan, sem tokrat stanovanje delil s Pakistanci, ki imajo za seboj debelo desetletje dela v Savdski Arabiji. Namesto kavča, tal ali česa še manj udobnega, sem kot gost prejel kar svojo lastno posteljo. Stereotipična prijaznost in gostoljubje sta se le še potrdila ob povabilu na doma skuhano večerjo, ki je

prinesla nekaj tipično pakistanskega, ovčji *curry* z osnovnimi prilogami. Umazal sem si roke, od začimb skuril ustno votlino in drugo jutro čakal na eksplozijo na drugi strani telesa. Ni je bilo. Šlo je bolje od planiranega. Čeprav sem pri gostiteljih preživel res kratek čas, zgolj kaj več od večerje in spanja, sem dobil morda najboljši vpogled v vsakdan tujega delavca, ki ni na samem dnu verige. Godi se jim sigurno bolje, kot bi se jim v Pakistanu, kljub temu pa s kritičnim razmišljanjem dajo vedeti, kaj so hibe trenutne domovine in si trudijo ustvariti kaj več kot garsonjero in životarjenje. Tem sigurno uspeva, vsem prav gotovo ne. Obisk Riada je bil kratek in časovno planirano v skladu z informacijami, ki

sem jih od znancev prejel iz prve roke. "Džida je zanimivejša, ne rabiš v Riad, pojdi tja-in-tja namesto v Riad" in podobne trditve. Niso se mogli bolj motiti! Riad me je namreč prepričal veliko bolj kot Džida, ki me je, verjetno zaradi v misli vsajenih pričakovanj, malenkost razočarala. Riad je po drugi strani postregel z nekaj nepričakovanimi vrhunci. Kot ponavadi, imajo veliko besedo pri tem ljudje, ki jih v nekem mestu spoznam. Tukaj ni bilo nič dru-

gače. Pa ne, da v Džidi ni bilo prijaznih in gostoljubnih ljudi, gre pač za skupek večih atributov in predhodnih pričakovanj. Če bi z vsem pridobljenim znanjem ponovno odrinil na isto pot, bi en dan odvzel Džidi in ga prilepil k Riadu.

Kuvajt

تويوكل اولود

Za skoraj devet ur me je zmanjkalo, dokler me ni prebudilo sonce direktno v obraz. Bil je petek in ker sem imel dneve pomešane, se tega nisem zavedal. Odhitel sem do postaje podzemne železnice in vstopil, potem pa moral čakati skoraj celo uro na prihod prvega vlaka. Vlaka, ki je, mimogrede, avtomatski. Vrata postaje so odprta, varnostniki na delu, sistem te spusti čez kontrolo. Vse to, pa še vedno pred 10:00 ni vlaka. Če se mi je sprva mudilo in sem bil malo na trnih zaradi časa, me je potem začela skrbeti klima, ki je iz vseh možnih odprtih močno hladila ozračje postaje. Kapuca mi ni pomagala, malo bolje je bilo šele s tisto blazino za okrog vratu, ki sem jo imel kot nujno zlo ob vsem transportu. Ko je ura končno odbila dovolj pozno, da je prilezel prvi vlak, pa sem ostal brez sedišča. Do letališča je bila dolga pot, saj leži precej iz mesta. Pa še vleče se v tri pisane marjetice. Še vedno sem imel dovolj časa, da pridem do letališča, preden odletim. Ko pa končno le uspem priti do riadskega okna v svet, me pozdravi sporočilo najprej na WhatsAppu, potem pa še v Gmail nabiralnik, da je moj let prestavljen. Prva, polurna zamuda, se mi ni zdela omembe vredna, triurna pa je zadevo malo spremenila. Sploh, ker sem že bil na letališču in brez Kaje, da me reši kakšen letališki salon. Zamotiti se na tako velikem letališču sicer ni težka naloga, ampak je nekje le meja, koliko lahko poješ, popiješ, poseliš, in prešetaš. Napasel sem si oči na prelepih barvah letalskih trupov, pospremil desetine letov, tudi na bolj eksotične destinacije, kot smo jih

navajeni iz nam bližnjih letališč, potem pa končno dočakal tudi vkrcavanje na letalo, ki me bo odpeljalo v novo državo, Kuvajt. Zamuda me pravzaprav ni prav nič motila, kajti planov za ta dan res nisem imel. Bom pač malo kasneje prišel v hotel. Pa ne samo zaradi prestavljenega leta, ampak več o tem kasneje. Pol prazno letalo, celotna zadnja vrsta samo zame, pred vstopom na letalo plastenke vode in mangovega soka. Med kratkim, le uro dolgim poletom, pa še *wrap* s falaflom in pločevinka osvežilne pijače Sprite. Če me to ne bi sezulo, bi me pa vtičnice pri vsakem sedežu. Skoraj sem se moral ščipat, da sem prisebno registriral, da letim z nizkocenovnikom, Jazeero. Vse naštetu bo sicer manjkalo ob naslednjem letu z isto letalsko družbo, ko se prestavim iz Kuvajta v Bahrajn, ampak mene so že prepričali. Za razliko od policajev oziroma vojakov na letališču, ki iz muhe delajo slona. V živo prikazujejo, kako preprost zahtevk za vizo ob prihodu razpotegniti na uro dolg proces podjebavanja in birokratskega ovijanja okrog prsta, ker pač lahko. Vsaj rezervacijo hotela in karto za naprej sem imel, za razliko od dveh ubogih Turkov, ki sta morala kar na licu mesta kupiti karto iz Kuvajta. To je bil torej še drugi razlog kasnejšega prihoda v mesto oziroma hotel. Zdaj, ko je bila ta izkušnja za menoj, pa je bilo plutje po Kuvajtu res enkratno. Veliko sem slišal o slabih straneh, nezanimivosti mesta in države in predvsem o neprijaznosti domačinov. Vse te trditve sem lahko ob koncu obiska vrgel v koš. Na srečo sem prišel z odprto glavo in se, za razliko od mnogih drugih destinacij, sam prepričal o resnicah. Razumem, da nekdo, ki preživi v državi več časa kot jaz, zadeve podrobneje razišče in vidi širše, vendar ne pišem o teh ljudeh, pač pa o sebi in mojih spoznanjih. V vseh državah na arabskem polotoku je tabu tema tudi pogovor o vpletenosti v kakršenkoli konflikt, katero stran kdo podpira in kdo je zmagovalec oziroma poraženec v burni zgodovini. Če kdo želi debato o tem, naj se javi. Tukaj se pa potrudim, da če res ni nujno, teh stvari ne bom omenjal. Razen, če lahko spustim kakšno pikro opazko ob (ne) primernem trenutku. Oh, potem pa ja!

Če nam pri Savdski Arabiji najprej na misel pridejo nafta, islam in en tip po imenu Osama, potem so v Kuvajtu to morda iraška invazija leta 1990, trije znameniti kuvajtski stolpi in najmočnejša valuta na svetu. En evro je bil namreč v času mojega obiska vreden zgolj dobro tretjino enega kuvajtskega dinarja. Polno obveznosti sem si nabil za obisk Kuvajta. Mimogrede, obiskal sem zgolj mesto Kuvajt in njegovo bližnjo okolico s satelitskimi kraji ali morda predmestji, tako da po večini z besedo Kuvajt opisujem mesto Kuvajt, čeprav je slučajno to tudi ime države. Sam sebe sem vodil od znamenitega souka Al Mubarakiya, skozi ribjo tržnico, do prej omenjenega kuvajtskega ponosa, treh stolpov. Prepričeval sem se, da sem odkrival tudi onstran *mainstream* lokacij, pa ne vem, če je to res. Sploh ne vem, koliko je Kuvajt navzven turistično zanimiv, vsekakor pa me bolj pritegnejo kakšne četrti, kot je na primer Salmiya, kjer se čuti drugačen utrip mesta, kot v poslovni četrti ali pa na najbolj obiskani tržnici. Kakorkoli že, hrana je ostajala na visokem nivoju, kot sem se razvadil že v Savdski Arabiji. Obilica namazov, pomak, sveže zelenjave in kruha se z neštetimi dodatki ne more izneveriti. Vsak dan sem kot velik mazel omenjene osnove bližnjevzhodne kuhinje. Restavracij, če jim

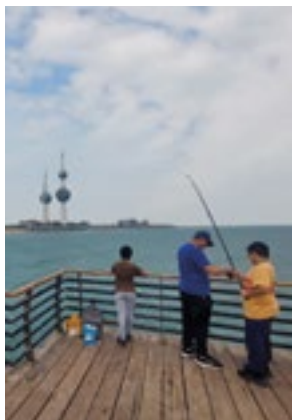
sploh lahko tako rečem, kjer sem se prehranjeval, ne bom poimenoval, ker imam občutek, da preveč specifik vodi v manj zanimivo zgodbo. Malo misterije ne škodi, ne? Sem pa prepričan, da noben obiskovalec ne izpusti kuvajtskih stolpov, ki so prepoznavni simbol mesta že od zgodnjih sedemdesetih let prejšnjega stoletja.

Navdušenje ob kratkem obisku Kuvajta ni pojenjalo niti ob uporabi mestnega potniškega prometa, ki me marsikje zelo ujezi in spravi na nore obrate. Preprost sistem, tudi brez mesečnih vozovnic. Plačaš vozniku, dobiš natisnjeno vozovnico kot račun in se vsedeš. Par sekund dela in vsi smo zadovoljni. Pogostost, razvejanost in splošna učinkovitost omenjenega sistema je, vsaj meni, izjemno olajšala raziskovanje mesta, kljub desetinam kilometrov, ki sem jih prebrodil peš. Na zemljevidu razdalje izgledajo neproporcionalno kratke, ampak v realnosti je zgodba drugačna. Če vzamem za primer trikotnik souk Al Mubarakiya - kuvajtski stolpi - park Al Shaheed, se kaj hitro nabere precej kilometrov. Motivacija, zakaj hoditi namesto se voziti, je v mojem primeru prvotno ekonomske narave, pa zraven malo raziskovanja. Kot prej omenjeno, sem tukaj še drugič in zadnjič na potovanju izkusil dež, ki bi ga tukaj raje opisal s pršenjem, ampak ne bom dlakocepil. Pasala je momentalna ohladitev, ki pa se je potem sicer sprevrgla v še manj vzdržno vlažnost.

Preden odrinem iz tretje najmanjše zalivske države ugotovim še, da nihče od sogovorcev ne ve, kje Slovenija sploh je. Mislim tudi, da se jim do moje omembe niti ni sanjalo, kaj to je. Pravzaprav sem bil presenečen še toliko bolj, da starejši niso poznali niti Jugoslavije. Predstava, ki jo imamo o mišljenju o našem delu sveta, se torej ponekod spreminja. Ni se mi še zgodilo, da kdo ne bi vedel, od kod prihajam. Zadnja varovalka je vedno bila vsaj Jugoslavija. Če morda še tretjič omenim ime bivše države, me bodo rumeno-modri še loviti začeli ...

Bahrajn

نير حبل اة كل مم

Jazeera, kuvajtska letalska družba, katere ime lahko pomeni preprosto polotok (arabski polotok, na primer), ima privilegij imeti svoj terminal na kuvajtskem mednarodnem letališču. Terminal 5 je upravljan izključno s strani omenjenega podjetja, ki s prepoznavnimi niansami modre na beli podlagi poskrbi za domačnost nizkocenovne storitve, ko smo je navajeni v Evropi od irskega ali madžarskega prevoznika. Če si lahko dovolim eno izjavo v tretji osebi; Matic odobrava! Ko ponovno dobim pogled izpod čela s strani policaja na mejni kontroli ob predaji potnega lista z napisom Republika Slovenija, vem, da sem blizu novega, že četrtega leta na potovanju. Preko polovice torej že sem, ob prihodu v Kuvajt sem tudi že začel zadnji del, ki se bo odvijal zgolj ob arabskem, za nekatere tudi perzijskem zalivu. Naslednja postaja je najmanjša država po več atributih. Zaenkrat naj ostane pri samo enem, ki se tiče tudi mene. Bahrajn bo najmanjša obiskana država tega potovanja. Bi se ponovno navezal na neke tri znane točke države, kot sem to storil pri Savdski Arabiji in Kuvajtu, vendar preko dveh ne uspem priti. Dirka Formule 1 in biseri. Zlobni in manj zlobni jeziki so mi povedali, da se med vikendi precej poveča promet na mostu med savdijsko celino in Bahrajnom, saj je rigorozna zakonodaja v domači državi priročen izgovor za obisk države v soseščini z ohlapnejšo, prevsem na področju prodaje alkohola. Vsi so ponosni in verni, dokler se ne pokaže priložnost zaobiti vse, za čimer bojda neizpodbitno stojijo. Iskreno

pa bi verjetno vsak naredil enako. Pri nas krožijo zgodbe staršev in starih staršev o kupovanju kavbojk in Milke v Avstriji in Italiji pred štiridesetimi leti, tukaj gre pač za aktualno stanje in opojne substance, ki se seveda ne končajo pri nekajprocentnih napitkih.

Za razliko od zastarelega nizkocenovnega terminala v Kuvajtu, je letališče v Bahrajnu sodobnejše in ena velika dobro delujoča celota. Brez nepotrebne birokracije ob mejni kontroli. Pokažeš potni list, plačaš vizo s kartico kar pri policaju in s še neposušanim žigom uradno vstopiš v državo. Po dosedaj izjemno pozitivni izkušnji z eSimom, me je teh nekaj dni v Bahrajnu malenkost pustil na cedilu. Verjetno sem skupno izgubil kar precej časa v iskanju javnega odprtega interneta, saj sem se razvadil in si nisem več prednalozil zemljevida za uporabo brez povezave, kot sem to počel do in od tedaj. Dobre avtobusne povezave me spet malodane navdušijo, zato je pot iz letališča, ki leži na otoku Muharraq, do Maname, prestolnice Bahrajna, katere del je nekako tudi Muharraq, nekoliko lažja, kot najti prenočišče. Potikam se po ulicah v predelu, ki je vseka-

kor spalno naselje oziroma četrt, kjer so po večini doma tuji delavci iz južne Azije. Ker so ulice oštevilčene, se mi zdi logično, da bo najti ulico, na kateri leži vhod v blok mojega gostitelja, mačji kašelj. Kljub obilici mačk pa temu ni bilo tako, ker, zakaj pa bi bilo vse enostavno. Ravno številka ulice, ki jo iščem, manjka v zaporedju. Hodim malo cik-cak in malo v krogih, brcam suh pesek in z očmi iščem kakršnekoli znake, da sem na pravi poti. Nekaj časa kasneje se mi nasmehne sreča, ko par ulic vstran ujamem signal odprtega brezžičnega omrežja McDonaldsa, da si končno naložim ta zemljevid brez povezave in ugotovim, da sem itak bil na pravem mestu. Intuicija mi ne peša, torej. Priložnost izkoristim še za skok na WhatsApp in s sporočilom dam gostitelju vedeti, naj me pričakuje takrat in takrat ter me sprejme na ulici, ker bom odrezan od komunikacije. Vse se zmeniva in vse gre kot po maslu. Obrabljeno in zastarelo stanovanje me sploh ne moti, ko mi tip prinese svojo Sim kartico, ker ve, da je wi-fi v stanovanju nekonsistenten - je ponudnik kakšen od naših? Dobra ocena mu ne uide, jaz se pa končno lahko lotim Maname in njenih zanimivih četrti.

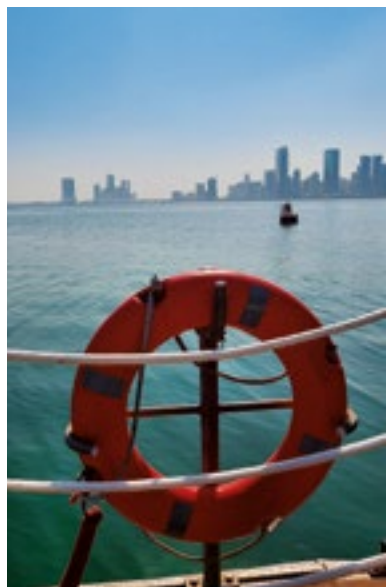
Ob prejšnjih bežnih omembah južne Azije bom sedaj malenkost bolj konkreten. V Manami sem videl daleč največ ljudi iz tistih krajev. Obiskal sem hindujski krišna tempelj sredi souka, se pogovarjal s prodajalci v butikih in na ulici, obiskal pakistansko restavracijo, spal v četrti preliti z vonjavami, barvami in občutkom tistega dela sveta. Če bi me nekdo postavil v to situacijo, ne da bi se zavedal, da sem v Bahrajnu, ne bi zadel lokacije. Seveda zalivske države bazirajo svoje gospodarstvo na tuji delovni sili, kar sem sicer vedel, ampak realna situacija ti več kot samo odpre oči. Poleg tega se vedno gibljem v krogih, ki so mi bližje in v katerih se bolje počutim, zato sem raje ostal v svetu emigrantov kot nekje pregovorno nad njimi, ker so tam pač ljudje z močjo odločanja in denarjem. Če sem pred prihodom posredno slišal precej o Kuvajtu, je bilo za Bahrajn nasprotno. Nepopisan list je bila ta otoška državica, kar je vedno fajn. Saj ne, da si drugje ne izklesam lastnega mnenja o destinaciji, tukaj pač ni bilo niti predhodnih

motečih faktorjev. Malo me je razpizdil petelin na sosedovem balkonu, ki je kot ponavadi ravno v idealni bližini mojih občutljivih ušes, je pa s tem tudi poskrbel, da sem od vsakega dneva imel več, kot če bi spanje potegnil dlje v dopoldne. Manama sicer ponuja precej raznovrstno doživetje, lahko bi rekel kar klasično in za vsakega nekaj. Poslovna četrt, ki, kot sem kasneje lahko povezal, zelo spominja na Dubaj, pa prej omenjeni souk, ki kraljuje v starejšem delu mesta. Otok Muharraḡ se z istoimenskim delom mesta s svojo bogato zgodovino še malo bolj odmakne od Maname, tako da se da pobrskati po mestu in širši okolici precej dobro. Jaz sem to spet storil peš in s pripekajočim soncem v glavo, ampak staro mestno jedro predela Muharraḡ pod Unescom lepo poskrbi za senčne momente skozi svoje ozke ulice. Nekako mi sodobna ureditev in popolna čistoča teh starih mestnih jeder ne potegne, ker v tem delu sveta pričakujem nekaj drugega. Izjemne težave imam pri razumevanju kraja samega, če je preveč popedenan. Se mi zdi, da izgubi svoj šarm. Izgleda že lepo, ampak preveč poznano in mi ustavi proces želje po raziskovanju. Sem se pač prisilil. Pripomniti pa moram še, da je famozni Haji's Cafe blede senca tega, kar je bojda nekoč predstavljal. Še ena restavracija v vrsti z izjemnim slovesom in na poti v ekipo turističnih pasti. Okusno, vendar predrago in v poplavi preprostejših manj znanih lokalov v bližini tudi precenjeno. Mi je pa ustrezalo, da sem lahko brez pričakovanj raziskoval to državico oziroma njeno prestolnico. Se pa morda kdaj odločim zavreči eSim in na tak način prebroditi še kakšno drugo destinacijo.

Ker je minilo že nekaj časa od obiska Savdske Arabije, sem jo začel pogrešati. Al Baik na bahrajnskem letališču me je popeljal nazaj vsaj za nekaj minut. Kratek postanek v Bahrajnu sem zaključil z iskanjem sedežev in ležalnikov na letališču, da me ne bi pred letom v Abu Dabi še napihalo. Jebem vam klime! Količine riža in pečenega piščanca pa so se in se bodo še kar lepo vzpenjale ob obisku vsake nove destinacije. Komaj čakam.

Združeni Arabski Emirati

دَحْتُمْلُ أُوَيْبَرَ عُلُّ أُوْتَارَامِ أُو

Mnogokrat sem si že privoščil šale in zlivanje gnojnice po vsem, kar v očeh zahoda predstavlja blišč in glamur Dubaja. Pa kar celotno državo lahko vržem v isti koš, ker itak skoraj vedno enačimo Dubaj z Združenimi arabskimi emirati. Enostavno mi ta njihova zgodba ne potegne. Ni odkrita, iskrena, preveč je nasprotujočih si informacij in realnost se skriva za bleščečo fasado socialnih omrežij. Z omembo preseravanja s sedemzvezdičnimi hoteli, umetnimi otoki v obliki palm, smučiščem sredi puščave, najvišjimi zgradbami na svetu, sejanjem oblakov in faking dubajsko čokolado se dotaknem le koščka vsega, kar je v mojih očeh narobe s to, sprva od nafte, sedaj pa s storitvenimi dejavnostmi bogato državo. In kaj zdaj? Obiščem Emirate, se pogledam v ogledalu in raziščem več, kot si marsikdo dovoli. Plan je bil obiskati prestolnico Abu Dabi, potem pa se s postankom v Dubaju in željo po alternativnem raziskovanju podati še na skrajni vzhod v mesto Fujairah, kjer bo čakalo še eno presenečenje, če bo vse po sreči. Ni vse črno-belo, ampak izjemno velike težave sem imel sam pri sebi, da iz svoje glave izbijem stereotipe, ki sem si jih tekom let ustvaril o, predvsem, Dubaju. Pa naj bo to zaslužno ali ne. Nekaj dejstev, v katera verjamem in me odbijajo, sem že natrosil, kakšnih negativnejših si raje ne bom privoščil. Omenim naj samo metanje peska v oči, ko pride do vprašanj o delovnem okolju in plačilu tujih delavcev, na žuljih in krvi katerih je vse to sploh postalo oprijemljivo. Trumam obiskovalcev, ki vsako leto

množično derejo v Dubaj, je to zadnja skrb. Raje se osredotočijo na višino vstopnine za Burj Khalifo, termin prižiga vodometa in rezervacije večerje v pregrešno dragi restavraciji. Ironično ali pa tudi ne, so vse dosedanje države, ki sem jih na tem potovanju obiskal, zaradi svojega bogastva pristale na podobnem mestu in s podobnimi prijemi. Pa se nad vsem tem razburjam upravičeno? Sem jaz prava oseba, da naslavljam te stvari? Kdo me bo pa v lastni knjigi ustavil? Res sem se potrudil iti v Emirate z odprtimi očmi in glavo, čeprav je znotraj možganov potekala borba. Kaj pa, če mi bo po vsem izrečenem Dubaj dejansko ustrezal? Ne smem si tega dovoliti. Na hitro naj odgovorim, da so bili moji občutki v skladu z realnim stanjem. Razumem tudi, da vsak potuje zaradi drugačnih prepričanj. Zato ne želim, da se moj zapis vzame narobe. Preseavanje mi ne bo nikoli privlačno, zato lahko ponosno rečem, da mi Dubaj ni bil všeč. Bom pa rekel še nekaj: ni bilo nad pričakovanji, vsekakor pa tudi ne pod njimi. V skladu s pričakovanji pač. In končno sem enkrat izenačil predhodno razmišljanje z realnim stanjem. Zmotil se nisem, noro! Kljub temu, da je dandanes kul srati po Dubaju, čemur se tudi sam z veseljem pridružim, pa sem občasno na stran postavil vse negativne vplive in našel precej dobrega, sploh za potešitev lakote.

Moj *budget* je zdaj menda jasen že vsem, zato ne rabim posebej poudarjati, da je tudi iz tega vidika doživeti omenjeno državo drugače, kot če celotne prihranke nameniš za en teden visokoletečega dopusta, ki lepo paše na Instagram. Fokus bom raje namenil manj obiskanim krajem te bogate države, tukaj mislim predvsem na prej omenjeno mesto Fujairah in njeno okolico. Prav zaradi tega se bom domov odpravil s pozitivnimi mislimi, obisku meni preziranega Dubaja navkljub. Kako lepo sem to spesnil, upam, da se tudi lepo bere.

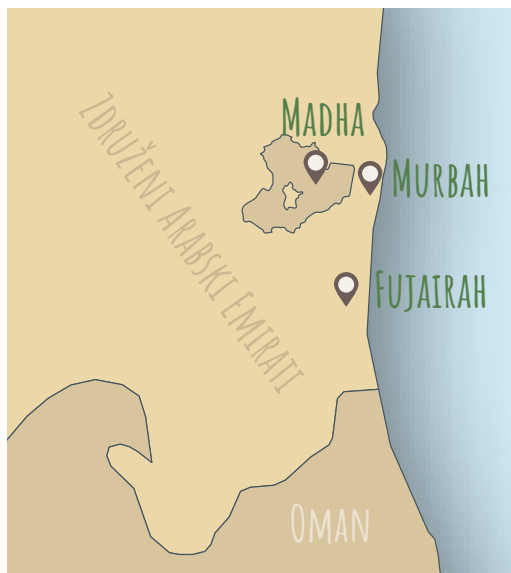
Še zadnja Couchsurfing izkušnja tokratnega *tripa* je ponovno potrdila moje dosedanje ugotovitve in teorijo, da so tujci tisti, ki

največ in najraje gostijo popotnike. Če se mi je sfižil prvi poskus le nekaj dni pred napovedanim prenočevanjem v Abu Dabiju, me je tik pred zdajci rešil slovaške gore list, ki zadnjih nekaj let živi in dela v mestu, kjer me je gostil. Zaradi precejšnje spremembe prvotnega načrta, sem tokrat dobil še manj skupnega časa z gostiteljem kot v prejšnjih primerih, tako da sem dobesedno vdrl v njegovo stanovanje ob polnoči in se z njegovim avtom na poti v službo že pred osmo zjutraj ponovno znašel na ulici. V Džidi sem namesto kavča dobil vzmetnico na tleh in s tem večje udobje. V Riadu kar svojo posteljo. No, tukaj pa sem dobil nekakšen otoman s površino manj kot 1,5 x 1,5 metra in preko njega vrženo nadvzmetnico, ki je na vseh štirih straneh bingljala navzdol. Hrbet in rit sem uspešno stlačil nanj in le upal, da me nočno premetavanje ne bo peljalo na ploščice pod meno. Vsemu temu navkljub, je kratek počitek prijal, sploh zato, ker se je spet pokazal čar Couchsurfinga. Ni bilo važno, na čem bom prespal, samo, da sem dobil zavetje. Govorim, kot da sem se skrival pred medvedi na minusu, ampak, pustite mi veselje, da lahko urbano bivanje po kavčih naredim zanimivejše. Par besed sva kljub kratkemu druženju vseeno spregovorila, nekaj nasvetov sem dobil, vendar se mi kljub temu ni zdelo, da bi se človek veselil vsakega naslednjega dne. Mogoče je bil zmačkan od prejšnjih dni. Glede na konstitucijo telesa in nagnjenja v našem delu sveta, se temu ne bi čudil. Pravi obisk Abu Dabija sem si pustil za na konec, prej sem imel namen kar direktno v Fujairah, nazaj grede pa še v Dubaj. Kot novinec v Emiratih sem se najprej precej časa lovil z nakupom avtobusne karte, sistem mi je kasneje le postal bolj jasen. Nič težkega, edino razumeti razliko med karticami je potrebno. Po spletu sem zasledil veliko povpraševanja in izkušen z izposojavo avta v Emiratih in rekel bi, da je generalno to kar dobra ideja, če je namen obiskati širše področje izven obeh največjih mest. Znotraj mest je to pač strel v obe kolena. Jaz se tega nisem posluževal, tako da sta obe moji kolena še nedotaknjena. Direktno pa z avtobusom iz Abu Dabija v Fujairah ni mogoče priti. S kratkim

postankom v Dubaju sem zato že spoznal tudi dubajski metro, ki sem ga lahko uporabljal z isto kartico kot oba dela avtobusnega prevoza, čeprav gre za različne tipe javnega prevoza. Kakšno uro vzhodno od Dubaja se pričnejo slikati tudi drugačni prizori. Mimo oken bežijo goli hribi, suhe rečne struge in ogromni stebri z električnimi vodi. Spominja me na vožnjo do Abhe. Tokrat nisem videl pavijanov, sem pa presenečen ugotovil, da ta del države ni tako prazen, kot sem si predstavljal. Večji in manjši kraji si lepo sledijo celo pot, dokler se ne odpre pogled na mesto Fujairah, po številu prebivalcev nekje v bližini Maribora, čeprav šele sedmo največje v Emiratih. Je pa prestolnica istoimenskega emirata, ki dela družbo ostalim šestim, da skupaj tvorijo Združene arabske emirate. Ob že omenjenih Abu Dabiju, Dubaju in Fujairah so to še Ajman, Ras al-Khaimah, Sharjah in Umm al-Quwain.

Razlika v razvitosti turistične infrastrukture je precejšnja, skoraj kot dan in noč v primerjavi z Dubajem, na primer. Vsekakor še v povojih, čeprav so visoke zgradbe, veliki nakupovalni centri in promenade že v obtoku kot drugod po državi. Seveda je tukaj prioriteta kakšna druga gospodarska panoga, videl in vonjal sem recimo ogromno rafinerijo. Tudi javni prevoz je še v povojih, se pa lahko z regionalno konkurenco Uberja, Careemom, pride povsod. Če sem že v mestu, ki nima slovesa kot meka za turiste, bom s tem v mislih tudi nadaljeval nenavadnost. Prvič obiščem afganistanško restavrancijo, da si malo pripravim oči in želodec na morebitni obisk te prelepe države. Glavni razlog za obisk tega dela Emiratov pa ni mesto Fujairah, ampak stopiti še v eno državo, pa če se še tako držim teorije. V eksklavo Omana imam namen vstopiti, v Madho. Edini del sultanata, kjer ni potrebno imeti vize za vstop, zato si lahko privoščim odpičen in neplaniran obisk, ki je bil sicer vseeno planiran. Fujairah je odlično izhodišče, da se odpravim proti severu v Madho. Dobro izhodišče bi bilo tudi mesto

Khor Fakkan, malenkost severneje. Prvotni plan je sicer veleval, da obiščem polotok Musandam, ki leži ob Hormuški ožini, vendar je za ta del potrebna viza, pa še časa bi potreboval več, kot zgolj za poldnevni izlet. Morda kdaj v prihodnje, tja me definitivno vleče. Čisto prvi plan sicer ni imel v sebi niti najmanjšega dela Omana, kajti če potujem sam, brez Kaje, ne smem obiskati

držav, v katere želi tudi ona. To morava storiti skupaj. Ena izmed teh držav je torej tudi Oman. Ker pa sem iz plana vrgel Katar, sem s svojo predstavitvijo uspešno lobiral, da ne obiščem celinskega Omana in evo me zdaj v omanski eksklavi znotraj Združenih arabskih emiratov. Samega.

Ne vem, kako bi prevedel *side quest*, ampak obisk Madhe je vsekakor *side quest* tega potovanja. Neka stranska misija, naloga, mogoče. Priti do tja glede na razdaljo od mojega izhodišča, mesta Fujairah, bi moralo biti kar enostavno. Ni bilo ravno kot po maslu, vseeno pa na obljubljen avtobus niti nisem polagal velikih upov, tako da se nisem jezil, ko sem moral s taksijem. V Oman sem želel vstopiti peš, zato sem se peljal zgolj do kraja Murbah, tik ob meji, na ozkem kosu Emiratom med Indijskim oceanom in eksklavo. Spet me je pogled na zemljevid malo povlekel za nos, ker izgleda res zelo blizu. Ampak do prestopa meje je bilo še skoraj uro hoje. Visoke temperature mi dela niso olajšale, sem pa verjetno eden izmed redkih tujih obiskovalcev, ki je ta del sploh obiskal, tako da sem lahko vrgel pogled na deviške predele Emiratom, vsaj kar

se tiče turizma. Zdi se mi, da sem se najbolj do sedaj razveselil prav vstopa v omansko eksklavo, tisti zadnji kilometer do samega mesta Madha pa me je še lepo pozdravil s široko avenijo in pisanimi grmi ob pločniku. Gorati predel je to in v skladu z večino Omana ima precej podobno pokrajino. V svoj majhen dnevnik tega obiska nisem ovekovečil s kakšnim dolgim zapisom, zgolj z nekaj vrsticami. Z nekaj časovne distance bi se s tem kar strinjal. Z izjemo dejstva, da sem teoretično obiskal Oman, ni bil ta izlet namenjen prav ničemur več. No, biti med redkimi obiskovalci seveda ni kar zanemarljivo, vendar bi se brez vseh omanskih zastavic na kandelabrih precej enostavno strinjal, da meje nisem prestopil. Nenavadna in popolnoma brez obžalovanja je bila ta izkušnja.

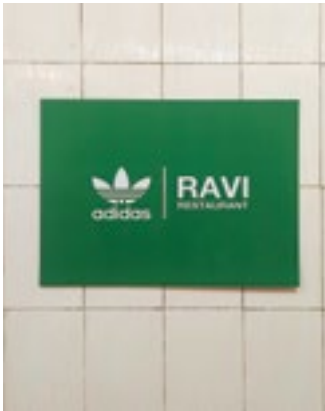
Vrhunce sem pravzaprav že obdelal, ker ne bom izneveril samega sebe in sem štel tudi futurističnih Dubaja in Abu Dabija. Preden stopim nazaj v realnost obiska Emiratov, sem si vzel še nekaj časa

za svoje mentalno zdravje in nekaj ur prebil na plaži, da so se mi zbistrile misli. Kakšni so plani za naslednja potovanja? Ponosno sem si vedno znova pritrjeval, da sem nazaj dobil veselje do tega, kar počnem. Tista Tunizija na začetku leta mi res ni najbolj sedla. Lep je občutek, ko se vrne iskrica.

Planirana dva dneva za Dubaj sta se mi zdela smiselna. Glede na vse se mi zdi, da sem izbiro števila dni in razporeditev ogledov različnih atrakcij lepo planiral. Kljub pričakovanjem o višinskih rekordih povsod po Dubaju, sem vseeno ostal odprtih ust, ker takšne koncentracije visokih stavb res nisem pričakoval. Dubai Frame, Dubai Creek s starim Dubajem in ves del ob obali do Dubai Marine sem, pod narekovaji, obdelal najprej. Dubai Mall in Burj Khalifo, v katero nisem vstopil, sem si pa pustil za kasneje. Razpotegnjenost Dubaja in njegov famozni vsakodnevni prometni kolaps, sta se me dotaknila ob uporabi javnega prevoza, ki je, glede na velikost mesta, precej dobro organiziran in cenovno

dostopen. Trajanje vožnje, spoh na avtobusu, pa lahko gre v ure, kar sem ob večerni prometni konici občutil tudi sam. Vročina, ki sem je zdaj že bil navajen, mi je vseeno vedno znova prišla do živega. Kar puhtelo mi je vse iz telesa, dokler nisem vedno znova ujel senc vseh teh nebotičnikov ali obiskal kakšnega parka. Sleđnji so ena velika pozitivna točka Dubaja, ki mi je, kljub vsemu, postajal vedno bolj všeč. Že res, da sem po večini še bil na trdnih tleh z mojimi trditvami, vendar so se počasi kazale dobre točke mesta, ki sem mu s samo eno platjo medalje delal krivico. No, krivica je kar močna beseda. V glavnem, postajalo je malenkost bolje od pričakovanj. Potem pa mi je samo mesto še toliko bolj priraslo k srcu, ker sem končno obiskal edino shranjeno lokacijo vnaprej, pakistansko restavracijo Ravi, ki hrani usta domačinov, tujih delavcev in turistov že od leta 1978. Če ti je Adidas sponzor kot restavraciji, potem nekaj vsekakor delaš prav. In moje telo, ki mi je vedno znova hvaležno za takšno eksotično kulinariko, se je brezkompromisno strinjalo.

Velik del pozitivnega mnenja o mestu Dubaj sem morda dobil tudi zaradi izjemno slabe, grozovite izkušnje v hostlu, kjer sem bival. Mogoče mesto sploh ni bilo toliko dobro, koliko se je zaradi za-

meglitve z negativizmom hostla potem izkazalo. Nervirala me je gneča v Dubai Marini, kjer sem bival, vonj po kislem, ker se folk ne zna umit in smešno (pre)visoke cene v restavracijah. Še preden sem prav stopil v hostel, sem pozabil na to izkušnjo. Prvič, hostel se nahaja v enem pet-sobnem stanovanju v ne-vem-že-katerem nadstropju nebotičnika, ki ima sam po sebi vratarja in varnostno službo. Kot sem iz situacije uspel razbrati, je delovanje hostla za to službo nelegitimno oziroma ga prezirajo. Priti v stavbo preden si prijavljen, je izziv sam po sebi, ker te pač ne spustijo noter, dokler kdo ne odide in se vrata prepočasi zaprejo. Ideja je torej smukniti noter. Zapisan v knjigo obiskovalcev in s ponovnim *judgy* pogledom izpod čela, se napotim do dvigal in po mukah končno ujamem pravo nadstropje. Štiri vrata so v vsakem nadstropju in seveda na nobenih ne piše, za katerimi je hostel. Uspešno izberem vrata in vstopim v hostel. Do sem je trajalo približno deset minut. Vstopim in ne prehodim niti dveh metrov, že me nekdo nadira. Preden postavim vprašanje, če je to res hostel in povem, da imam rezervacijo, me brez dodatnih pojasnil začne nadirati oseba temne polti, ki je, kot kaže, upraviteljica hostla. Z obutvijo od zunaj ne smem naprej, jasno, vendar bi pričakoval znak, ki na to opozarja, več kot meter prostora za takšno operacijo in prijaznost gostiteljice. Znaka ni bilo, *crosci* so bili nametani v eno košaro in od šoka sem se skoraj prevrnil z nji mi ob prvem legalnem koraku v hostlu. Niti nisem prav vdihnil, že je priletela druga runda nadiranja, da moram plačati turistič-

no takso. Glede na to, da delam v turizmu in mi je ta proces domač, nimam z zahtevo za plačilo nobenega problema, tudi črno na belem je na rezervacijskem portalu lepo pisalo, da je to dodatni strošek. Nič čudnega ni niti pokasirati ob prihodu. Ampak, ne pozabimo, do sedaj nisem naredil niti deset korakov, pa so me že trikrat nadržli in potisnili pred dejstvo, da je treba že takoj nekaj

plačat. Če rečem, da sta gostoljubje in prijaznost na najnižjem možnem nivoju, bi dal previsoko oceno. Vsekakor najslabša izkušnja bivanja kjerkoli do sedaj, pa še sploh nisem spustil nahrbtnika s hrbta. Ker sem že imel dovolj vsega, sem najprej zalajal nazaj, da želim pred plačilom videti svojo posteljo in dobiti pozdrav. Kot, da sem ji ubil mamo, me je pogledala, ko sem želel začeti, kot začnejo normalni ljudje. S faking pozdravom. Seveda je za mene ostala najslabša postelja na vrhu pograda, na katerem piha iz obeh klim. Sem že omenil, kako v tem delu sveta uporabljajo klime? Še bolj sem jo razpizdil, ko

sem želel za potrditev plačila turistične takse prejeti potrdilo. Ni možno. Kako ni možno? Ne vem, če sem izven Evrope kdaj prejel račun za karkoli takšnega, tukaj sem pa izrecno zahteval, da ga dobim. Tako, malo za podjebavanje. Po nekajminutnem pregovarjanju, ko se je okrog naju zbral že celotni hostel, plačam in čez nekaj časa na WhatsApp prejmem potrdilo. Verjetno neuraden dokument, ampak zadovoljen sem, da sem jih dovolj nadržal, da so imeli delo. Račun me niti ni več brigal, samo prilivati sem želel na ogenj. Kar je pa tipico najbolj razpizdilo, pa je prišlo

naslednje. Se še spomnite, ko sem nekaj vrstic nazaj zapisal, da je težko priti v zgradbo? No, izkazalo se je, da kot gost hostla, ki posluje v tej zgradbi, nisi upravičen do vstopnega ključa oziroma kartice. Ja, prav ste prebrali. Njihov odgovor? "Počakajte, da nekdo zapusti stavbo in lahko boste vstopili." Odlična storitev do sedaj, res. Novo prepucavanje se je začelo. Kot bedak sem se počutil, ko sem moral razlagati, zakaj je dostop do prenočišča, ki sem ga plačal, potreben in se cinično smejal ob odgovorih gostiteljice, da pač nimajo dotičnih kartic. Občutek za čas sem že davno izgubil, verjetno je cel opisan proces trajal že skoraj celo uro, ko sem končno dobil odgovor, da naj pač zapustim hostel, če mi kaj ne paše. Odlična rešitev. Seveda se s tem nisem strinjal. Občutek sem tudi dobil, da nisem ne prvi in ne zadnji gost, ki se bo moral s tem ukvarjati. Pa saj bi mi dol viselo za račun, ki ga niti pogledal nisem prav, pa za kartico, ker sem itak na dopustu in se mi nikamor ne mudi. Ampak takšno obnašanje v našem fohu nima mesta in je nedopustno, sploh v bojda eni "naj" turističnih destinacij na svetu. Dodatnih zapletov in prigod ne bom niti omenjal, ker sem se že iznerviral. Na koncu sem podal sicer solidno oceno, vendar upal, da bo moj pisni odgovor naletel na prava ušesa. Verjetno ni. Pa kaj se sploh sekiram, njim se je verjetno zdelo smešno, da nekdo vzkipi. Odzivi cimrov pa so mi dali vedeti, da so se njim dogajale enake stvari.

In to je bila daleč najslabša izkušnja celotnega potovanja. Faking hostel v Dubaju. Čisto pripravno je bilo tole, da sta me zadnji dve nočitvi pripravili za prihod domov in skok nazaj v realnost ukvarjanja s podobnimi osebki na vsakodnevnem nivoju. Šele bizarnost gromozanskega Dubai Malla me je malo vrnila nazaj v normalno stanje. Da sem za seboj pustil to ogabno izkušnjo, sem se za konec šel zluftat še v Abu Dabi, ki mu pa že v začetku nisem namenjal veliko pozornosti, čeprav so me mnogi prepričevali, da je vredno. Verjetno je res. Svojih planov raziskovanja mest nisem pustil na cedilu, saj sem tudi tukaj prepešal še pa još, da sem vi-

del vsaj nekaj od mesta, ker fokusiral se nisem na nobeno atrakcijo. Morda ta gromozanska, razpotegnjena mesta niso najboljša za pešačenje, sploh, če je zunaj krepkih trideset stopinj. Že od spanja na letališču v Riadu sem tudi komaj stlačil vse v nahrbtnik, ker je bilo treba nekam vtakniti tudi jakno, tako da me je vročina žgala v vse dele telesa, tudi po hrbtu.

Gromozansko letališče v Abu Dabiju je bilo moja zadnja postojanka. Wizzair mi je za dan in pol prestavil let, zato je odpadel obisk Katarja. Ampak z obiskom omanske eksklave sem zapolnil to praznino. Bom že kdaj v prihodnosti letel s Qatar Airways in prestopal v Dohi za nekaj ur. Pred zadnjim letom sem šele prvič našel območje na kateremkoli letališču, kjer me ni do kosti napihalo s klimo, nastavljeno na minus šestdeset stopinj.

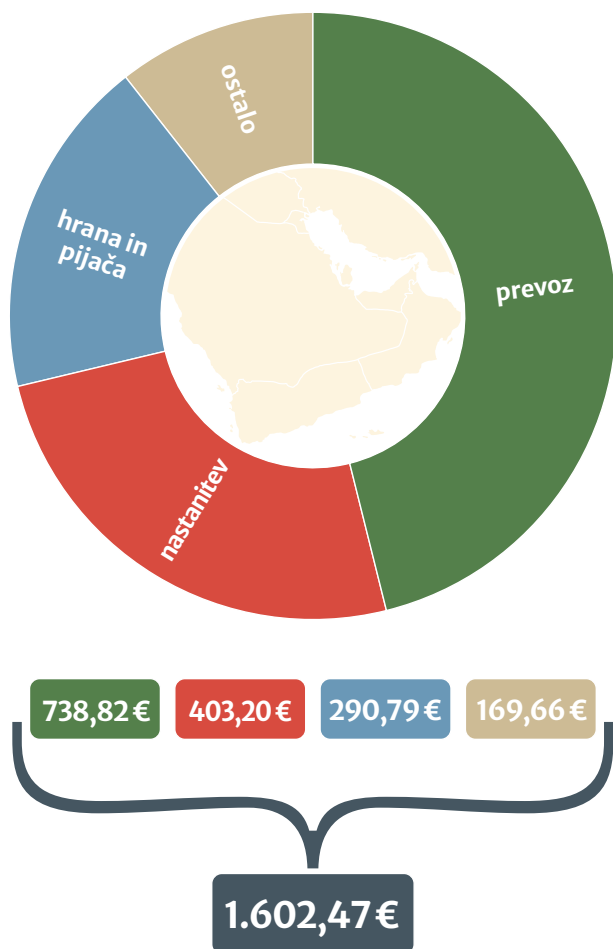
Jakna, ki sem jo maloprej želel zavreči in mi je delala gnečo v nahrbtniku, mi je prišla prav ob vrnitvi v realnost evropske zime. Minus pet in nenaspanost sta me zbistrila hitreje kot ledena kopalnica. Cijazenje s Flixbusom iz Budimpešte do Trsta sem lahko začel. In to na kraljevem sedežu 20E.

Če sem si pravilno zapomnil iz šole, je basen tista, ki ima na koncu nauk. Količina napisanega verjetno presega okvirje basni, ampak vseeno podajam enega. *Bluetooth* slušalke so super in fajn, dokler se ne izprazni baterija, zato je s seboj še vedno lepo imeti slušalke na kabel. Tudi, če bom sčasoma le to potegnil s tega potovanja, bom zadovoljen.

Odmisliti moram povezavo in sponzoriranje režimov obiskanih držav z bolj ali manj aktualnimi svetovnimi konflikti, če si želim to potovanje zapomniti brez motečih faktorjev. Ker je vedno lahko bolje, se mi zdi ocena 4 / 5 fer za celotno zadevo. Savdska Arabija je na dobri poti, da postane vroča turistična destinacija. Morda so besede cimra iz hostla, doma iz Dammama, pravilne, ko vehementno razlaga, da se bodo v naslednjih petih letih sprostili tudi zakoni, ki se dotikajo alkohola. Potem bo za ostale države v soseščini vrag odnesel šalo. Kuvajt in Bahrajn si zaslužita večjo pozornost. Emirati so svoj (negativni) sloves na eni strani upravičili, na drugi pa ponujajo nekaj čisto nepričakovanega. Slednji del mi je bolj všeč.

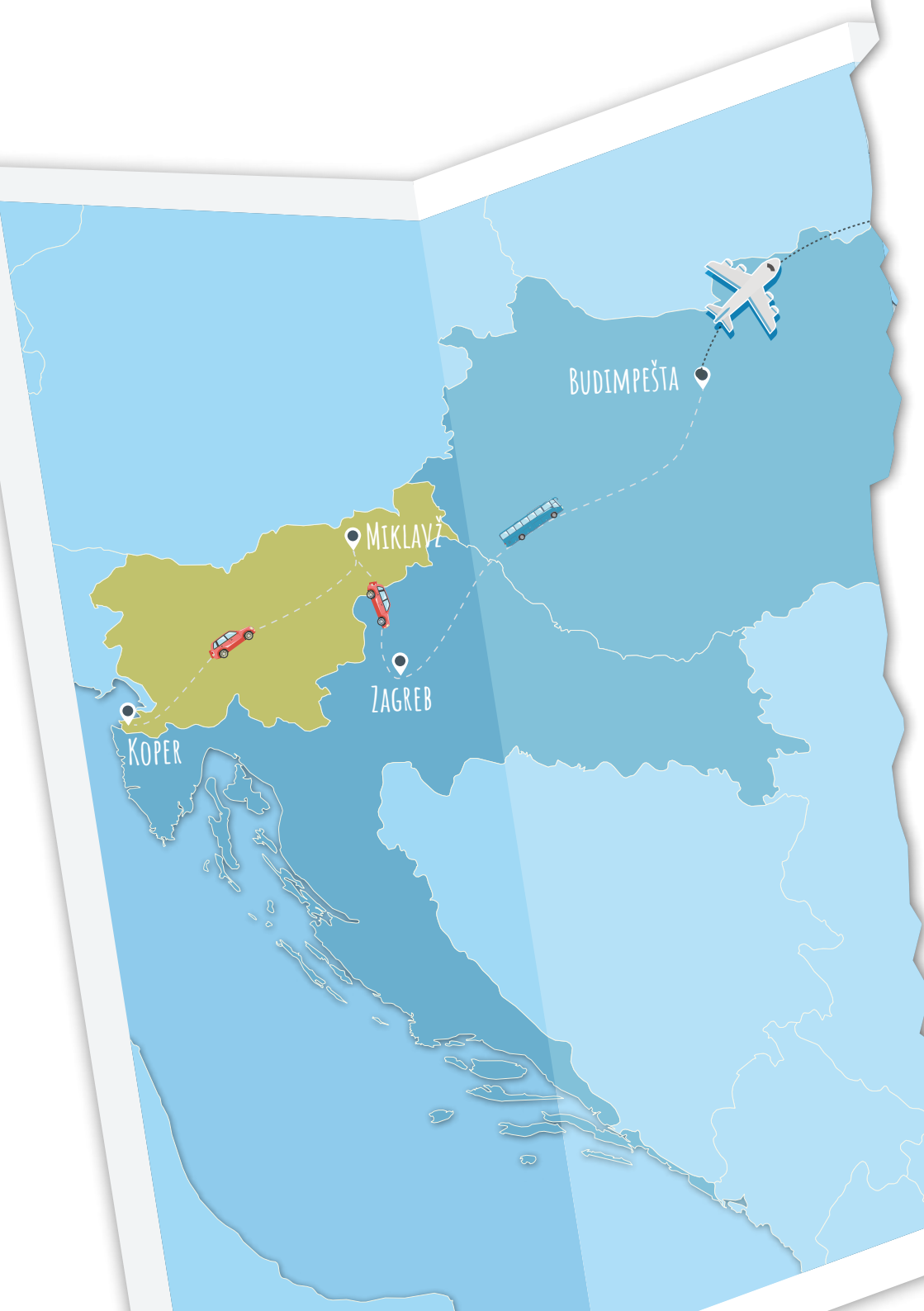
Komaj čakam, da nekega dne zaključim obisk celotnega arabskega polotoka.

Boste kaj podobnega planirali?

Za kakšne specifikne pa se boste morali opogumiti in me pocukati za rokav in pristaviti za kakšen "čaj".

KOPER

MIKLAVŽ

ZAGREB

BUDIMPEŠTA

JORDANIJA

IRAK

IRAN

KUVAJT

BAHRAJN

KATAR

MADHA

DUBAJ

ABU DABI

FUJAJRAH

ZAE

SAVDSKA ARABIJA

OMAN

DŽIDA

RIAD

ABHA

JIZAN

FARASAN

JEMEN

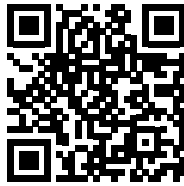
ETIOPIJA

ERITRIJA

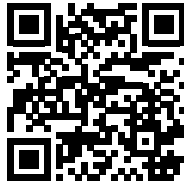
DŽIBUTI

SOMALIJA

 @paskamatic

 @maticpaska

 maticpaska.com

- | Ker nekatere države pač same sebi lažejo, da vera nima nič s politiko. Ena taka je v naši sosesčini, recimo.
- | Kot takrat, ko prehitro vstaneš s stola, pa se ti malo zamegli pred očmi in čakaš, da bo mimo, sem verjetno tam stal kot bedak par sekund, dokler se telo ni kalibriralo na novo realnost in posodobilo nastavitve.
- | Nepisano pravilo, ko greš na fitnes je, da nisi bil, če se nisi slikal.
- | Vse je šlo kot po maslu. Tudi soparjena sladka koruza, ki sem si jo kot prilogo privoščil poleg pohane kure, prav z maslom.
- | Spočil in pokakal sem se, to je bilo najbolj važno.
- | Ker ob pisanju ne morem izustiti besed v ironičnem tonu med kašljem, bom raje tiho.
- | Nauk? Izgleda, da se vedno vse uredi.
- | Bližnji vzhod je ogromen del sveta in že nekaj kilometrov lahko spremeni sliko navzven. Kot to počnejo mediji
- | Ko sem zaspan, me moti vse.
- | Če morda še tretjič omenim ime bivše države, me bodo rumeno-modri še loviti začeli ...

